

SZEF
KANCELARII SEJMU
GMS-wp-173-134/12

Warszawa, dnia 26 kwietnia 2012 r.

POLSKA KONFEDERACJA PRACODAWCÓW PRYWATNYCH LEWIATAN
04.05.2012
W P L Y N Ę Ł O
Ldż.

p. u. Kępczyński

Pani
Henryka Bochniarz
Prezydent Polskiej Konfederacji
Pracodawców Prywatnych

Szanowna Pani Prezydent

Z upoważnienia Marszałka Sejmu uprzejmie przekazuję - w trybie art.16 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 1991 r. Nr 55 poz. 235 z późn. zm) - poselski projekt ustawy o spółdzielniach (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Lidia Staroń), z prośbą o opinię.

Z poważaniem

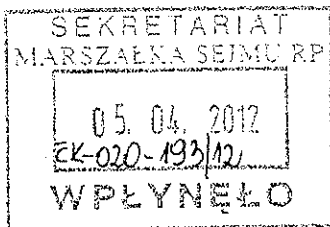
Lech Czajka
Lech Czajka

**Platforma
Obywatelska**

| Klub Parlamentarny

Klub Parlamentarny
Platforma Obywatelska
Ul. Wiejska 4/6/8
00 - 902 Warszawa
tel. 22/694 2636
fax 22/694 1051
e-mail: kp-po@klubby.sejm.pl

Warszawa, dnia 05.04.2012 r.

**Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. i na podstawie art. 32 ust. 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej (j.t. M.P. z 2012 r. poz. 32) niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

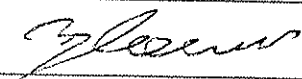
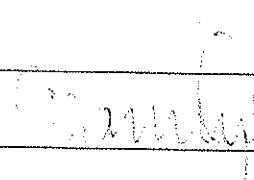
- **o spółdzielniach**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Lidię Staroń.

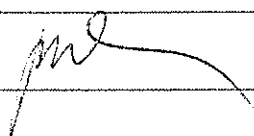
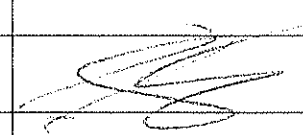
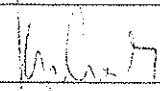
Z poważaniem,

Lista Posłów popierających projekt ustawy o spółdzielniach.

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
1	Adamczak	Małgorzata	
2	Arkit	Tadeusz	
3	Arłukowicz	Bartosz	
4	Arndt	Paweł	
5	Augustyn	Urszula	
6	Aziewicz	Tadeusz	
7	Biernacki	Marek	
8	Biernat	Andrzej	
9	Blanik	Leszek	
10	Bobowska	Joanna	
11	Borowczak	Jerzy	
12	Borowiak	Łukasz	
13	Brejza	Krzysztof	
14	Brzezinka	Jacek	
15	Bublewicz	Beata	
16	Budka	Borys	
17	Budnik	Jerzy	
18	Bukiewicz	Bożenna	
19	Buła	Andrzej	

20	Butryn	Renata	
21	Charłampowicz	Jarosław	
22	Cichoń	Janusz	
23	Cieśliński	Piotr	
24	Cycoń	Marian	
25	Czaplicka	Barbara	
26	Czechyra	Czesław	
27	Czernow	Zofia	
28	Czerwiński	Andrzej	
29	Dąbrowska	Alicja	
30	Drozd	Ewa	
31	Dunin	Artur	
32	Durka	Zenon	
33	Dzięcioł	Janusz	
34	Dzikowski	Waldy	
35	Fabisiak	Joanna	
36	Fedorowicz	Jerzy	
37	Fiedler	Arkady	
38	Gadowski	Krzysztof	
39	Gałązewski	Andrzej	
40	Gapińska	Elżbieta	
41	Gawłowski	Stanisław	

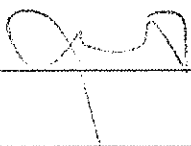
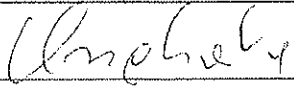

42	Gądek	Lidia	
43	Gąsior-Marek	Magdalena	<i>M. Gąsior Marek</i>
44	Gelert	Elżbieta	
45	Gierada	Artur	
46	Gluzza	Czesław	
47	Głogowski	Tomasz	
48	Godson	John	
49	Gowin	Jarosław	
50	Grabarczyk	Cezary	
51	Grad	Mariusz	
52	Grad	Aleksander	
53	Graś	Paweł	
54	Grupiński	Rafał	<i>Rafał</i>
55	Gut-Mostowy	Andrzej	
56	Guzowska	Iwona	
57	Halicki	Andrzej	
58	Hall	Katarzyna	
59	Hanajczyk	Agnieszka	
60	Hok	Marek	
61	Hoppe	Teresa	
62	Huskowski	Stanisław	
63	Janyska	Maria	

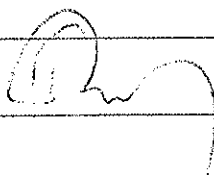

64	Jarmuziewicz	Tadeusz	
65	Jaros	Michał	
66	Jastrzębski	Leszek	
67	Kaczor	Roman	
68	Kamińska	Bożena	
69	Kania	Andrzej	
70	Karpiński	Włodzimierz	
71	Katulski	Jarosław	
72	Kaźmierczak	Jan	
73	Kidawa-Błońska	Małgorzata	
74	Kierwiński	Marcin	
75	Kluzik- Rostkowska	Joanna	
76	Kłosin	Krystyna	
77	Kochan	Magdalena	
78	Kolenda-Łabuś	Brygida	
79	Kołacz- Leszczyńska	Agnieszka	
80	Kołodziej	Ewa	<i>Ewa Kołodziej</i>
81	Konwiński	Zbigniew	
82	Kopacz	Ewa	
83	Kopaczewska	Domicela	
84	Korzeniowski	Leszek	

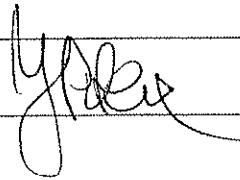
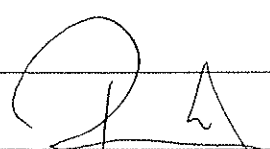

85	Kosecki	Roman	
86	Kowalski	Sławomir	
87	Kozaczyński	Jacek	
88	Kozdroń	Jerzy	
89	Kozłowska	Iwona	
90	Kozłowska- Rajewicz	Agnieszka	
91	Koźlakiewicz	Mirosław	
92	Krajewska	Ligia	
93	Kropiwnicki	Robert	
94	Krzakała	Marek	
95	Kucharski	Cezary	
96	Kudrycka	Barbara	
97	Kwiatkowski	Krzysztof	
98	Lamczyk	Stanisław	
99	Lassota	Józef	
100	Lenz	Tomasz	
101	Leszczyna	Izabela	
102	Litwiński	Arkadiusz	
103	Łapiński	Marek	
104	Ławrynowicz	Zofia	
105	Małecką-Libera	Beata	

106	Marczułajtis-Walczak	Jagna	
107	Matusik-Lipiec	Katarzyna	
108	Mężydło	Antoni	
109	Miller	Rajmund	
110	Miodowicz	Konstanty	
111	Mroczek	Czesław	
112	Mrzygłocka	Izabela Katarzyna	
113	Mucha	Joanna	
114	Munyama	Killion Munzele	
115	Nemś	Anna	
116	Neumann	Sławomir	
117	Niedziela	Dorota	
118	Niemczyk	Małgorzata	
119	Niesiołowski	Stefan	
120	Nowak	Sławomir	
121	Nowak	Tomasz	
122	Nykiel	Mirosława	
123	Okła-Drewnowicz	Marzena	
124	Okrągły	Janina	
125	Olechowska	Alicja	
126	Olszewski	Paweł	

127	Orzechowski	Andrzej	
128	Orzechowski	Maciej	
129	Oświęcimski	Konstanty	
130	Pacelt	Zbigniew	
131	Pahl	Witold	
132	Papke	Paweł	
133	Pępek	Małgorzata	
134	Piechota	Sławomir	
135	Pierzchała	Elżbieta	
136	Pietraszewska	Danuta	
137	Pietrzczyk	Lucjan	
138	Pięta	Jarosław	
139	Piotrowska	Teresa	
140	Pitera	Julia	
141	Plocke	Kazimierz	
142	Plura	Marek	
143	Pluta	Mirosław	
144	Pomaska	Agnieszka	
145	Poślednia	Krystyna	
146	Raczkowski	Damian	
147	Radziszewska	Elżbieta	
148	Raniewicz	Grzegorz	

149	Raś	Ireneusz	
150	Rosati	Dariusz	
151	Rozpondek	Halina	
152	Rutkowska	Dorota	
153	Rutnicki	Jakub	
154	Rynasiewicz	Zbigniew	
155	Rzasa	Marek	
156	Saługa	Wojciech	
157	Schetyna	Grzegorz	
158	Sibińska	Krystyna	
159	Siedlaczek	Henryk	
160	Sikorski	Radosaw	
161	Skowrońska	Krystyna	
162	Sławiak	Bożena	<i>Bożena</i>
163	Sługocki	Waldemar	
164	Smolarz	Tomasz	
165	Staroń	Lidia	<i>Lidia Staroń</i>
166	Suchowiejko	Wiesław	
167	Suski	Paweł	<i>Paweł</i>
168	Sycz	Miron	
169	Szczerba	Michał	
170	Szejnfeld	Adam	

171	Sztolcman	Grzegorz	
172	Szulc	Jakub	
173	Szumilas	Krystyna	
174	Szydłowska	Bożena	
175	Szymański	Tomasz	
176	Śledzińska- Katarasińska	Iwona	
177	Święcicki	Marcin	
178	Tomański	Piotr	
179	Tomczak	Jacek	
180	Tomczyk	Cezary	
181	Tomczykiewicz	Tomasz	
182	Trybuś	Aleksandra	<i>A. Trybuś</i>
183	Tusk	Donald	
184	Tyszkiewicz	Robert	
185	Van der Coghen	Piotr	
186	Vincent- Rostowski	Jan	
187	Wardzała	Robert	
188	Wielichowska	Monika	
189	Witczak	Mariusz	
190	Witkowski	Radosław	
191	Wojnarowski	Norbert	

192	Wojtkowski	Marek	
193	Wolak	Ewa	
194	Wójcik	Marek	
195	Zakrzewska	Jadwiga	
196	Zaremba	Renata	
197	Zawadzki	Ryszard	
198	Zdrojewski	Bogdan	
199	Zieliński	Maciej	
200	Ziemniak	Wojciech	
201	Ziętek	Jerzy	
202	Żalek	Jacek	
203	Żmijan	Stanisław	
204	Żmuda- Trzebiatowska	Ewa	

USTAWA
z dnia 2012 r.

o spółdzielniach

DZIAŁ I
PRZEPISY OGÓLNE

Art. 1.

1. Spółdzielnia jest samorządnym i niezależnym zrzeszeniem, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, do którego przynależność jest dobrowolna, a członkostwo jest dostępne dla wszystkich osób na zasadach określonych w ustawie i statucie.
2. Celem spółdzielni jest dążenie do podniesienia poziomu życia członków i ich rodzin przez prowadzenie działalności gospodarczej przy osobistym lub majątkowym współdziałaniu członków. Działalność gospodarcza spółdzielni może mieć charakter zarobkowy albo niezarobkowy.
3. Spółdzielnia może prowadzić także działalność społeczną, w szczególności kulturalną i oświatową, dbając o rozwój rodziny, społeczności lokalnej i ogólnoludzkiej oraz o ochronę środowiska naturalnego.

Art. 2.

1. Spółdzielnia prowadzi działalność na podstawie niniejszej ustawy, innych ustaw oraz statutu.
2. W granicach określonych przez ustawę, statut reguluje organizację i sposób działania spółdzielni oraz stosunki między spółdzielnią a jej członkami.
3. Statut może przewidywać, że określone w nim sprawy zostaną uregulowane w regulaminie. W takim wypadku statut wskazuje organ spółdzielni właściwy do uchwalenia regulaminu, zakres spraw przekazanych do uregulowania i sposób podania regulaminu do wiadomości członków spółdzielni.

Art. 3.

Majątek spółdzielni jest prywatną własnością jej członków.

Art. 4.

Ogłoszenia i dokumenty spółdzielcze, o których mowa w ustawie, publikuje się w Monitorze Spółdzielczym wydawanym przez Krajową Radę Spółdzielczą, z wyjątkiem ogłoszeń, które na podstawie odrębnych przepisów są zamieszczane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

DZIAŁ II
ZAŁOŻENIE SPÓŁDZIELNI I JEJ STATUT

Art. 5.

1. W celu założenia spółdzielni osoby ją zakładające (założyciele) uchwalają statut spółdzielni, potwierdzając jego przyjęcie przez złożenie pod nim podpisów oraz dokonują wyboru organów spółdzielni zgodnie ze statutem.

2. Zarząd spółdzielni składa do sądu rejestrowego wniosek o wpis spółdzielni do Krajowego Rejestru Sądowego.
3. Spółdzielnia nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego, a założyciele stają się jej członkami.
4. Za czynności dokonane w interesie spółdzielni przed jej zarejestrowaniem osoby działające do chwili zarejestrowania spółdzielni odpowiadają wobec osób trzecich solidarnie. Za zobowiązania wynikające z tych czynności spółdzielnia odpowiada po jej zarejestrowaniu tak jak za zaciągnięte przez siebie. Jednakże osoby działające przed zarejestrowaniem spółdzielni odpowiadają wobec niej według przepisów kodeksu cywilnego.

Art. 6.

1. Statut spółdzielni określa:

- 1) firmę spółdzielni, zawierającą w swej treści wyraz „spółdzielnia” albo „spółdzielczy” w odpowiednim rodzaju,
 - 2) siedzibę spółdzielni,
 - 3) czas trwania spółdzielni, jeżeli została ona założona na czas oznaczony,
 - 4) przedmiot działalności gospodarczej spółdzielni,
 - 5) kwotę wpisowego albo sposób oznaczania jego wysokości oraz zasady i tryb wnoszenia wpisowego,
 - 6) wysokość udziału, liczbę obowiązkowych udziałów oraz zasady i tryb wnoszenia i zwrotu udziałów,
 - 7) zasady i tryb wnoszenia oraz zwrotu wkładów, jeżeli w spółdzielni istnieje obowiązek ich wnoszenia,
 - 8) zasady i tryb przyjmowania członków spółdzielni, wypowiedzenia członkostwa, wykluczania i wykreślenia członków spółdzielni,
 - 9) prawa i obowiązki członków spółdzielni,
 - 10) zasady zwoływania i obradowania walnego zgromadzenia oraz podejmowania uchwał,
 - 11) zasady i tryb wybierania i odwoływania członków organów spółdzielni,
 - 12) zasady pokrywania strat spółdzielni:
 - 13) zasady podziału nadwyżki bilansowej.
2. Statut zawiera również postanowienia, których wprowadzenia wymagają przepisy niniejszej ustawy lub innych ustaw.
3. Statut może zawierać także inne postanowienia.
4. Postanowienie statutu sprzeczne z ustawą jest nieważne.
5. Statut może przewidywać, z zastrzeżeniem ust. 1 i 2, że określone w nim sprawy zostaną uregulowane w regulaminie na zasadach określonych w art. 2 ust. 3.

Art. 7.

1. Uchwała walnego zgromadzenia o zmianie statutu jest podejmowana większością 2/3 głosów.
2. Zmiana statutu nie wywołuje skutków prawnych przed jej wpisaniem do Krajowego Rejestru Sądowego.
3. Jednakże walne zgromadzenie, uchwalając zmianę statutu dotyczącą organów spółdzielni, może dokonać wyboru lub odwołania członków tych organów zgodnie z uchwałą o zmianie statutu. Uchwała walnego zgromadzenia staje się skuteczna z chwilą wpisania zmiany statutu do Krajowego Rejestru Sądowego.

DZIAŁ III CZŁONKOSTWO W SPÓŁDZIELNI

Rozdział I Członkowie spółdzielni, ich prawa i obowiązki

Art. 8.

1. Spółdzielnia liczy co najmniej 5 członków.
2. Spółdzielnia, której członkami zgodnie ze statutem mogą być wyłącznie osoby prawne, liczy co najmniej trzech członków.

Art. 9.

1. Członkiem spółdzielni może być osoba fizyczna, która odpowiada wymaganiom określonym w statucie.
2. Statut, ze względu na przedmiot działalności spółdzielni, może wyłączać członkostwo osób mających ograniczoną zdolność do czynności prawnych lub niemających takiej zdolności.
3. Członkiem spółdzielni może być osoba prawna, która odpowiada wymaganiom określonym w statucie. Jednakże statut może wyłączać członkostwo wszystkich lub niektórych osób prawnych.

Art. 10.

1. Członkostwo w spółdzielni powstaje w wyniku złożenia przez osobę przystępującą do spółdzielni oświadczenia o przystąpieniu do spółdzielni i podjęcia przez wskazany w statucie organ spółdzielni uchwały o przyjęciu.
2. Oświadczenie o przystąpieniu do spółdzielni składa się w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Oświadczenie podpisane przez przystępującego do spółdzielni zawiera jego imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres, a w miarę potrzeby także adres do doręczeń, a jeżeli przystępujący jest osobą prawną – jej firmę, siedzibę i adres, a w miarę potrzeby także adres do doręczeń, liczbę deklarowanych udziałów oraz inne dane przewidziane w statucie. W formie pisemnej pod rygorem nieważności deklaruje się także udziały fakultatywne oraz wprowadza zmiany danych zawartych w oświadczeniu o przystąpieniu do spółdzielni.
3. Przez złożenie oświadczenia o przystąpieniu do spółdzielni osoba przystępująca do spółdzielni poddaje się, na wypadek jej przyjęcia do spółdzielni, postanowieniom jej statutu.
4. Jeżeli statut nie stanowi inaczej, uchwała w sprawie przyjęcia powinna zostać podjęta w terminie 14 dni od dnia złożenia oświadczenia o przystąpieniu do spółdzielni. Osoba, która złożyła oświadczenie o przystąpieniu do spółdzielni, powinna zostać zawiadomiona o uchwale o przyjęciu albo o uchwale odmawiającej przyjęcia w terminie 14 dni od dnia podjęcia uchwały. Uchwała odmawiająca przyjęcia powinna zostać doręczona wraz z uzasadnieniem.
5. Statut wskazuje organ, do którego przysługuje odwołanie od uchwały odmawiającej przyjęcia, jeżeli organem właściwym do przyjmowania członków nie jest walne zgromadzenie. Odwołanie, które wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały odmawiającej przyjęcia, powinno zostać rozpatrzone w terminie 30 dni od dnia jego wniesienia, chyba że statut określa inne terminy.

Art. 11.

1. Niezwłocznie po powstaniu członkostwa zarząd spółdzielni wpisuje do rejestru członków spółdzielni imię i nazwisko (firmę), miejsce zamieszkania (siedzibę) i adres członka spółdzielni, a w miarę potrzeby także adres do doręczeń.

2. Członek spółdzielni jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić na piśmie zarząd spółdzielni o zmianie adresu lub adresu do doręczeń. Do czasu zgłoszenia takiej zmiany doręczenie dokonane przez spółdzielnię pod dotychczasowym adresem członka spółdzielni uważa się za skuteczne.

3. W rejestrze członków spółdzielni wpisuje się dzień powstania członkostwa, liczbę zadeklarowanych udziałów i dzień ich wniesienia, dzień zgłoszenia żądania zwrotu fakultatywnych udziałów, liczbę udziałów objętych żądaniem i dzień ich zwrotu, wysokość wpisowego i dzień jego wniesienia, dzień zawartej między członkiem i spółdzielnią umowy o wniesienie wkładu i informację o ustaniu stosunku wkładu, informację o złożeniu oświadczenia o wystąpieniu ze spółdzielni, o podjęciu uchwały w przedmiocie wykluczenia lub wykreślenia ze spółdzielni oraz dzień ustania członkostwa. Wpisowi podlegają także zmiany tych danych.

Art. 12.

1. Członek spółdzielni jest obowiązany zadeklarować jeden udział w spółdzielni, chyba że statut przewiduje obowiązek zadeklarowania większej liczby udziałów (udziały obowiązkowe). Członek spółdzielni może zadeklarować dalsze udziały, jeżeli statut na to zezwala (udziały fakultatywne).

2. Członek spółdzielni określa w formie pisemnej pod rygorem nieważności liczbę zadeklarowanych udziałów fakultatywnych.

3. Członkom spółdzielni nie zwraca się wniesionych udziałów, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Art. 13.

1. Członek spółdzielni uczestniczy w stratach spółdzielni do wysokości zadeklarowanych udziałów. Członek spółdzielni nie odpowiada za zobowiązania spółdzielni wobec jej wierzycieli.

2. Były członek spółdzielni uczestniczy w pokrywaniu strat spółdzielni tak, jakby nadal był jej członkiem, jeżeli spółdzielnia przeszła w stan likwidacji w ciągu sześciu miesięcy lub wszczęto postępowanie naprawcze albo upadłościowe w ciągu roku od dnia, w którym członek przestał należeć do spółdzielni.

Art. 14.

1. Udziały są niezbywalne, z tym że udziały mogą być zbywane między członkami spółdzielni lub między członkiem spółdzielni a osobą przystępującą do spółdzielni.

2. Zbycie udziału wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności i zawiadomienia spółdzielni na piśmie.

3. Zbycie udziału obowiązkowego jest równoznaczne z wystąpieniem ze spółdzielni; przepis art. 22 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 15.

1. Członek spółdzielni może w oświadczeniu o przystąpieniu do spółdzielni lub w późniejszym oświadczeniu złożonym spółdzielni wskazać osobę, której po jego śmierci przypadną udziały. Roszczenie o wypłatę nie wchodzi w skład spadku. Osobie, która po śmierci członka spółdzielni nabyła udziały, przysługuje roszczenie o przyjęcie do spółdzielni, jeżeli odpowiada ona wymaganiom określonym w statucie.

2. Jeżeli członek spółdzielni nie złożył oświadczenia, o którym mowa ust. 1, do spadku należy roszczenie o zwrot udziałów.

Art. 16.

1. Udziały fakultatywne są zwracane po ich wypowiedzeniu dokonany w formie pisemnej pod rygorem nieważności na 30 dni przed końcem roku obrotowego.
2. Udziały obowiązkowe są zwracane po ustaniu członkostwa.
3. Członek spółdzielni może żądać zwrotu udziałów, o których mowa w ust. 1, na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym dokonał ich wypowiedzenia, a udziałów, o których mowa w ust. 2, na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym ustało członkostwo, chyba że udziały zostały przeznaczone na pokrycie strat spółdzielni.
4. Statut może przewidywać oprocentowanie udziałów. W takim wypadku statut określa zasady ustalania wysokości oprocentowania. Oprocentowanie udziałów jest dokonywane z nadwyżki bilansowej spółdzielni.

Art. 17.

1. Prawa i obowiązki wynikające ze stosunku członkostwa w spółdzielni są równe dla wszystkich członków.
2. Przepisy ustawy, statut oraz umowy zawierane przez spółdzielnię z jej członkami mogą określać prawa i obowiązki członków spółdzielni wynikające ze stosunków prawnych pochodnych od członkostwa w spółdzielni.

Art. 18.

1. Członek spółdzielni ma prawo:
 - 1) uczestniczyć w walnym zgromadzeniu;
 - 2) wybierać organy spółdzielni i być do nich wybierany;
 - 3) otrzymać odpis lub kopię statutu i regulaminów uchwalonych na podstawie statutu;
 - 4) zapoznać się i otrzymać odpisy lub kopie uchwał organów spółdzielni i protokołów ich obrad, protokołów lustracji, rocznych sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności spółdzielni, a także umów zawieranych przez spółdzielnię z osobami trzecimi, z zastrzeżeniem ust. 2; koszty sporządzenia takich odpisów lub kopii pokrywa zainteresowany członek spółdzielni;
 - 5) zgłaszać wnioski dotyczące organizacji i działalności spółdzielni oraz regulaminów uchwalanych na podstawie statutu;
 - 6) korzystać ze świadczeń spółdzielni i uczestniczyć w jej działalności społecznej;
 - 7) uczestniczyć w podziale nadwyżki bilansowej spółdzielni, która prowadzi działalność zarobkową.
2. Spółdzielnia może odmówić członkowi wglądu do umów zawieranych z osobami trzecimi, jeżeli naruszałoby to prawa tych osób lub jeżeli istnieje uzasadniona obawa, że członek wykorzysta pozyskane informacje w celach sprzecznych z interesem spółdzielni i przez to wyrządzi spółdzielni znaczną szkodę. Odmowa powinna być wyrażona na piśmie. Członek, któremu odmówiono wglądu do umów zawieranych przez spółdzielnię z osobami trzecimi, może złożyć wniosek do sądu rejestrowego o zobowiązanie spółdzielni do udostępnienia tych umów. Wniosek należy złożyć w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia członkowi pisemnej odmowy.
3. Statut spółdzielni, regulaminy, uchwały i protokoły obrad organów spółdzielni, a także protokoły lustracji i roczne sprawozdanie finansowe powinny być udostępnione na stronie internetowej spółdzielni.
4. Członek spółdzielni niemający pełnej zdolności do czynności prawnych wykonuje uprawnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 1-4, przez swojego przedstawiciela ustawowego. Członek taki nie może być wybrany do organu spółdzielni.
5. Członkowi spółdzielni przysługują także inne prawa określone w ustawie lub w statucie.

6. Członek spółdzielni jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przepisy prawa, postanowienia statutu i przewidziane w nim regulaminy,
- 2) dbać o dobro i rozwój spółdzielni oraz uczestniczyć w realizacji jej zadań statutowych.

7. Członek spółdzielni wykonuje także inne obowiązki określone w ustawie lub w statucie.

Art. 19.

1. Członek przystępujący do spółdzielni jest obowiązany do wniesienia wpisowego. Statut określa wysokość i termin zapłaty wpisowego. Wpisowe nie może przekraczać 1/3 minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314).

2. Wpisowe nie podlega zwrotowi.

Art. 20.

1. Statut może przewidywać możliwość wnoszenia przez członków spółdzielni wkładów na własność spółdzielni lub do korzystania przez nią na podstawie innego stosunku prawnego, chyba że ustawa nakłada na członków obowiązek wnoszenia wkładów. Statut określa zasady wyceny i zwrotu wkładów. Umowa między członkiem spółdzielni i spółdzielnią określa prawo spółdzielni do wkładu.

2. Statut może stanowić, że wkłady pieniężne są oprocentowane.

Rozdział 2 **Ustanie członkostwa**

Art. 21.

1. Członka zmarłego skreśla się z rejestru członków spółdzielni ze skutkiem od chwili śmierci.

2. Członka będącego osobą prawną skreśla się z rejestru członków spółdzielni ze skutkiem od chwili ustania osobowości prawnej.

Art. 22.

1. Członek spółdzielni może z niej wystąpić za wypowiedzeniem dokonany na 30 dni naprzód na koniec miesiąca kalendarzowego, chyba że statut przewiduje dłuższy termin.

2. Wypowiedzenia dokonuje się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

3. Członkostwo w spółdzielni ustaje następnego dnia po upływie terminu wypowiedzenia.

Art. 23.

1. Spółdzielnia może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka z przyczyn określonych w statucie.

2. Wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub dobrymi obyczajami.

3. Członek spółdzielni trwale niewykonujący praw i obowiązków statutowych może zostać wykreślony ze spółdzielni, jeżeli jego członkostwo stało się bezprzedmiotowe.

Art. 24.

1. Wykluczenia albo wykreślenia ze spółdzielni może dokonać, stosownie do postanowień statutu, rada nadzorcza albo walne zgromadzenie spółdzielni. Członka zawiadamia się pisemnie, co najmniej z dwutygodniowym wyprzedzeniem, o terminie rozpatrzenia sprawy i o możliwości złożenia wyjaśnień.

2. Zarząd w terminie dwóch tygodni od dnia podjęcia uchwały o wykluczeniu albo wykreśleniu członka ze spółdzielni zawiadamia go o tym na piśmie, przesyłając mu uchwałę wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o możliwości wniesienia odwołania i zaskarżenia uchwały do sądu. Uzasadnienie powinno w szczególności przedstawiać motywy, którymi kierował się organ spółdzielni, uznając, że zachowanie członka wyczerpuje przesłanki wykluczenia albo wykreślenia określone w statucie.
3. Jeżeli organem właściwym w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka ze spółdzielni jest, zgodnie z postanowieniami statutu, rada nadzorcza, członek spółdzielni może odwołać się od uchwały o wykluczeniu albo wykreśleniu do walnego zgromadzenia, w terminie określonym w statucie, albo zaskarżyć uchwałę rady nadzorczej do sądu w terminie 6 tygodni od dnia doręczenia członkowi uchwały z uzasadnieniem; przepisy art. 37 ust. 2–4, art. 38 i art. 39 ust. 1–3 stosuje się odpowiednio.
4. W wypadku bezskutecznego upływu terminu do rozpatrzenia odwołania przez walne zgromadzenie, termin do zaskarżenia do sądu uchwały rady nadzorczej, o którym mowa w ust. 3, biegnie od dnia, w którym odwołanie powinno być najpóźniej rozpatrzone.
5. W wypadku wniesienia do walnego zgromadzenia odwołania od uchwały rady nadzorczej w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członek spółdzielni ma prawo być obecny przy rozpatrywaniu odwołania i je popierać.
6. Odwołanie, o którym mowa w ust. 5, powinno zostać rozpatrzone na najbliższym walnym zgromadzeniu, nie później jednak niż w ciągu dwunastu miesięcy od dnia wniesienia odwołania. Odwołujący się członek spółdzielni powinien być zawiadomiony o terminie walnego zgromadzenia co najmniej 3 tygodnie przed tym terminem.
7. Wykluczenie albo wykreślenie staje się skuteczne z chwilą:
 - 1) bezskutecznego upływu terminu do zaskarżenia do sądu uchwały rady nadzorczej, chyba że członek spółdzielni przed upływem tego terminu wniósł odwołanie od uchwały rady nadzorczej do walnego zgromadzenia,
 - 2) bezskutecznego upływu terminu do wniesienia do walnego zgromadzenia odwołania od uchwały rady nadzorczej, jeżeli termin ten jest dłuższy od terminu do zaskarżenia do sądu uchwały rady nadzorczej,
 - 3) bezskutecznego upływu terminu do zaskarżenia do sądu uchwały walnego zgromadzenia,
 - 4) prawomocnego oddalenia przez sąd powództwa o uchylenie uchwały rady nadzorczej albo walnego zgromadzenia.

Art. 25.

1. Roszczenia o zwrot udziałów i o zwrot wkładów lub o wypłatę ich równowartości nie mogą być zbyte, chyba że są już wymagalne.
2. Wierzyciel członka spółdzielni może uzyskać zaspokojenie z jego udziałów dopiero z chwilą, gdy roszczenie o ich wypłatę stanie się wymagalne.
3. Jeżeli egzekucja z innego majątku członka spółdzielni okaże się bezskuteczna, a przepis szczególny nie stanowi inaczej, wierzyciel członka spółdzielni może skierować egzekucję do wkładów wniesionych przez tego członka. W takim wypadku roszczenie członka spółdzielni o zwrot wkładów lub ich równowartości staje się wymagalne po upływie sześciu miesięcy od dnia zajęcia wkładów.
4. W razie zajęcia przez wierzyciela członka spółdzielni wkładów niepieniężnych, spółdzielni służy prawo pierwszeństwa ich nabycia w postępowaniu egzekucyjnym, jeżeli są one wykorzystywane w działalności spółdzielni.
5. Wierzytelności spółdzielni do członka spółdzielni z tytułu wniesienia udziałów nie podlegają zajęciu na rzecz wierzycieli spółdzielni.

Art. 26.

1. Roszczenia o zwrot udziałów, wkładów albo ich równowartości oraz udziału w nadwyżce bilansowej ulegają przedawnieniu z upływem 10 lat.
2. Roszczenie o zwrot nieruchomości wniesionej tytułem wkładu nie ulega przedawnieniu.

Rozdział 3**Postępowanie wewnątrzspółdzielcze****Art. 27.**

1. Członkowi spółdzielni przysługuje prawo odwołania się od uchwały organu spółdzielni do innego wskazanego w statucie organu spółdzielni w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym. Statut określa zasady i tryb postępowania wewnątrzspółdzielczego, a w szczególności terminy wniesienia i rozpatrzenia odwołania.
2. W wypadku wniesienia przez członka spółdzielni odwołania w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym bieg przedawnienia i terminów zawitych ulega zawieszeniu do dnia zakończenia tego postępowania, jednakże przez okres nie dłuższy niż rok od dnia, w którym organ odwoławczy powinien rozpatrzyć odwołanie.
3. Nie jest dopuszczalne wprowadzenie w statucie obowiązku wyczerpania postępowania wewnątrzspółdzielczego w sprawach, w których przysługuje droga sądowa. W wypadku zaskarżenia przez członka spółdzielni uchwały w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym i wystąpienia na drogę sądową, postępowanie wewnątrzspółdzielcze ulega umorzeniu.

**DZIAŁ IV
ORGANY SPÓŁDZIELNI****Rozdział 1
Przepisy ogólne****Art. 28.**

1. Organami spółdzielni są:
 - 1) walne zgromadzenie;
 - 2) rada nadzorcza;
 - 3) zarząd;
 - 4) grupy członkowskie – w spółdzielniach, w których walne zgromadzenie jest zastąpione przez zebranie przedstawicieli.
2. Statut może przewidywać powołanie także innych organów spółdzielni składających się z jej członków. W takim wypadku statut określa zakres uprawnień tych organów oraz zasady wybierania i odwoływania ich członków.
3. Wybory do organów spółdzielni są dokonywane w głosowaniu tajnym spośród nieograniczonej liczby kandydatów. Odwołanie członka organu następuje również w głosowaniu tajnym.
4. Jeżeli członkowie organu spółdzielni są wybierani na określoną w statucie kadencję, ich mandaty wygasają w tym roku, w którym upływa kadencja, z chwilą rozpoczęcia posiedzenia wyborczego organu uprawnionego do wyboru członków tego organu. Jeżeli takie posiedzenie nie zostanie zwołane w danym roku, mandaty członków wygasają z dniem 31 grudnia tego roku.

Art. 29.

1. Organy spółdzielni mogą podejmować uchwały w obecności więcej niż połowy uprawnionych do głosowania, chyba że ustawa stanowi inaczej.
2. Uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów, chyba że ustawa lub statut wymagają większości kwalifikowanej.
3. Przy obliczaniu większości głosów wymaganej do podjęcia uchwały uwzględnia się tylko głosy oddane za uchwałą i przeciw uchwale, chyba że ustawa lub statut stanowią inaczej.
4. Członek organu spółdzielni nie może brać udziału w głosowaniu w sprawie wyłącznie go dotyczącej.
5. Tryb zwoływania posiedzeń organów spółdzielni oraz sposób podejmowania przez nie uchwał określa statut lub wydane na jego podstawie regulaminy tych organów.

Art. 30.

1. Jeżeli do dokonania czynności prawnej przez spółdzielnię ustawa wymaga uchwały walnego zgromadzenia lub rady nadzorczej, czynność prawna dokonana bez wymaganej uchwały jest nieważna.
2. Uchwała może być podjęta przed dokonaniem czynności prawnej przez spółdzielnię albo po jej dokonaniu, nie później jednak niż w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania czynności. Uchwała podjęta po dokonaniu czynności ma moc wsteczną od chwili dokonania czynności prawnej.
3. Czynność prawna dokonana bez uchwały właściwego organu spółdzielni, wymaganej wyłącznie przez statut, jest ważna, jednakże nie wyklucza to odpowiedzialności osób dokonujących czynności za szkodę wyrządzoną spółdzielni.

Rozdział 2**Walne zgromadzenie****Art. 31.**

1. Walne zgromadzenie jest najwyższym organem spółdzielni.
2. Członek spółdzielni ma jeden głos bez względu na liczbę wniesionych udziałów. Statut spółdzielni, której członkami mogą być wyłącznie osoby prawne, może określać inną zasadę ustalania liczby głosów przysługujących członkom.
3. Członek spółdzielni może uczestniczyć w walnym zgromadzeniu przez pełnomocnika, jeżeli ustawa lub statut nie stanowią inaczej. Osoby prawne będące członkami spółdzielni biorą udział w walnym zgromadzeniu przez ustanowionego w tym celu pełnomocnika.
4. Pełnomocnik nie może zastępować więcej niż jednego członka spółdzielni. Pełnomocnictwo powinno być udzielone pod rygorem nieważności na piśmie z notarialnym poświadczeniem podpisu i dołączone do protokołu walnego zgromadzenia.
5. Członek zarządu spółdzielni nie może być pełnomocnikiem na walnym zgromadzeniu. Nie dotyczy to spółdzielni liczących nie więcej niż 10 członków, chyba że statut stanowi inaczej.
6. Pracownik spółdzielni może być pełnomocnikiem na walnym zgromadzeniu tylko wtedy, gdy jest członkiem spółdzielni zatrudnionym na podstawie spółdzielczej umowy o pracę.
7. Członek spółdzielni ma prawo korzystania na własny koszt z pomocy prawnej lub pomocy eksperta. Osoby, z których pomocy korzysta członek, nie są uprawnione do zabierania głosu.
8. W walnym zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele związku spółdzielczego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, oraz przedstawiciele Krajowej Rady Spółdzielczej.

Art. 32.

1. Do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia należy:

- 1) uchwalanie kierunków rozwoju działalności gospodarczej oraz działalności społecznej spółdzielni;
 - 2) rozpatrywanie sprawozdań rady nadzorczej, zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności spółdzielni oraz podejmowanie uchwał co do wniosków członków spółdzielni, rady nadzorczej lub zarządu w tych sprawach i udzielanie absolutorium członkom rady nadzorczej lub zarządu;
 - 3) rozpatrywanie wniosków wynikających z przedstawionego protokołu z lustracji oraz podejmowanie uchwał w tym zakresie;
 - 4) podejmowanie uchwał w sprawie podziału nadwyżki bilansowej lub sposobu pokrycia strat;
 - 5) podejmowanie uchwał w sprawie zbycia nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego gruntu, zbycia lub oddania do korzystania przedsiębiorstwa spółdzielni lub jego części wyodrębnionej organizacyjnie lub funkcjonalnie;
 - 6) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do innych organizacji lub występowania z nich;
 - 7) oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań, jaką spółdzielnia może zaciągnąć;
 - 8) podejmowanie uchwał w sprawie połączenia się spółdzielni, podziału spółdzielni lub likwidacji spółdzielni;
 - 9) rozpatrywanie odwołań od uchwał rady nadzorczej w przedmiocie wykluczenia lub wykreślenia ze spółdzielni;
 - 10) rozpatrywanie w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym odwołań od uchwał rady nadzorczej;
 - 11) uchwalanie zmian statutu;
 - 12) wybór delegatów na zjazd związku, w którym spółdzielnia jest zrzeszona.
2. Uchwała podjęta przez inny organ spółdzielni w sprawie należącej zgodnie z ustawą do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia jest nieistniejąca.
3. Statut może zastrzec do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia podejmowanie uchwał również w innych sprawach.

Art. 33.

1. Statut może stanowić, że jeżeli liczba członków przekroczy 500, walne zgromadzenie zostaje zastąpione przez zebranie przedstawicieli. W takim wypadku statut określa zasady ustalania liczby przedstawicieli i ich wyboru oraz czas trwania przedstawicielstwa.
2. Do zebrania przedstawicieli stosuje się odpowiednio przepisy ustawy i postanowienia statutu o walnym zgromadzeniu.
3. Zebranie przedstawicieli nie może się odbyć przed upływem 30 dni od dnia, na który zostało zwołane zebranie ostatniej grupy członkowskiej.
4. O czasie, miejscu i porządku obrad zebrania przedstawicieli zawiadamia się wszystkich członków spółdzielni w sposób wskazany w statucie.
5. Członek spółdzielni niebędący przedstawicielem może uczestniczyć w zebraniu przedstawicieli bez prawa udziału w głosowaniu.

Art. 34.

1. Zarząd zwołuje walne zgromadzenie przynajmniej raz w roku, w ciągu sześciu miesięcy po upływie roku obrotowego.
2. Zarząd zwołuje walne zgromadzenie także na żądanie rady oraz przynajmniej 1/10, nie mniej jednak niż trzech członków, jeżeli uprawnienia tego nie zastrzeżono w statucie dla większej liczby członków.
3. W spółdzielni, w której walne zgromadzenie jest zastąpione przez zebranie przedstawicieli, zarząd zwołuje je także na żądanie:

- 1) 1/3 przedstawicieli na zebranie przedstawicieli;
 - 2) grup członkowskich obejmujących co najmniej 1/5 ogólnej liczby członków spółdzielni.
4. Żądanie zwołania walnego zgromadzenia powinno być zgłoszone na piśmie z podaniem celu jego zwołania. Zwołanie walnego zgromadzenia na żądanie uprawnionych podmiotów powinno nastąpić w takim terminie, aby mogło się ono odbyć w ciągu dwóch miesięcy od dnia wniesienia żądania.
5. Uprawnieni do żądania zwołania walnego zgromadzenia mogą także żądać zamieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad. Żądanie takie może być zgłoszone najpóźniej na 21 dni przed terminem walnego zgromadzenia. Zarząd niezwłocznie ogłasza członkom spółdzielni w sposób określony w statucie o wprowadzeniu sprawy do porządku obrad i zawiadamia na piśmie osoby, których zawiadomienie jest wymagane.
6. Jeżeli zarząd nie zwoła walnego zgromadzenia, zwołuje je rada nadzorcza, związek spółdzielczy, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, lub Krajowa Rada Spółdzielcza na koszt spółdzielni; przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 35.

1. O czasie, miejscu i porządku obrad walnego zgromadzenia zawiadamia się w sposób określony w statucie wszystkich członków spółdzielni, związek spółdzielczy, w którym spółdzielnia jest zrzeszona oraz Krajową Radę Spółdzielczą. Statut określa termin zawiadomienia.
2. Walne zgromadzenie może podejmować uchwały niezależnie od liczby obecnych członków spółdzielni uprawnionych do głosowania, chyba że statut stanowi inaczej.
3. Walne zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, podanym do wiadomości członków spółdzielni w sposób określony w statucie. Jednakże walne zgromadzenie może niezależnie od porządku obrad podejmować uchwały w sprawach, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2 i 3. Jeżeli na walnym zgromadzeniu są obecni wszyscy członkowie spółdzielni, może ono za ich zgodą podejmować uchwały także w innych sprawach nieobjętych porządkiem obrad.

Art. 36.

1. Przewodniczący walnego zgromadzenia oraz inne osoby wskazane w statucie podpisują protokół obrad walnego zgromadzenia.
2. Zarząd przechowuje protokoły co najmniej przez 10 lat.

Art. 37.

1. Uchwały walnego zgromadzenia obowiązują wszystkich członków spółdzielni oraz wszystkie jej organy.
2. Uchwała jest nieistniejąca w szczególności wtedy, gdy została podjęta bez obecności liczby członków spółdzielni wymaganej przez ustawę lub statut, gdy walne zgromadzenie nie zostało zwołane oraz gdy zaprotokołowano uchwałę bez głosowania albo uchwałę, która nie uzyskała wymaganej większości głosów.
3. Uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna.
4. Uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami i godząca w interesy spółdzielni lub mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu w drodze powództwa o jej uchylenie.

Art. 38.

1. Członek spółdzielni oraz zarząd może wytoczyć powództwo o ustalenie nieistnienia lub nieważności uchwały. Inna osoba może wytoczyć takie powództwo tylko wtedy, gdy została spełniona przesłanka określona w art. 189 Kodeksu postępowania cywilnego.
2. Członek spółdzielni oraz zarząd może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia. Jednakże w indywidualnej sprawie między spółdzielnią i jej członkiem prawo zaskarżenia uchwały przysługuje wyłącznie temu członkowi, którego praw i obowiązków uchwała dotyczy.
3. Powództwo o uchylenie uchwały powinno być wniesione w ciągu 6 tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia, jeżeli zaś powództwo wnosi członek spółdzielni nieobecny na walnym zgromadzeniu na skutek jego wadliwego zwołania – w ciągu sześciu tygodni od dnia powzięcia wiadomości przez tego członka o uchwale, nie później jednak niż przed upływem roku od dnia odbycia walnego zgromadzenia.
4. Jeżeli ustawa lub statut wymagają zawiadomienia członka spółdzielni o uchwale, termin sześciotygodniowy, o którym mowa w ust. 3, biegnie od dnia tego zawiadomienia dokonanego w sposób wskazany w statucie.
5. Sąd może nie uwzględnić upływu terminu, o którym mowa w ust. 3, jeżeli utrzymanie uchwały walnego zgromadzenia w mocy wywołałoby dla członka spółdzielni szczególnie dotkliwe skutki, a opóźnienie w zaskarżeniu tej uchwały jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami i nie jest nadmierne.
6. Jeżeli zarząd wytacza powództwo, spółdzielnię reprezentuje pełnomocnik ustanowiony przez radę nadzorczą, a w spółdzielni, w której nie powołuje się rady nadzorczej – pełnomocnik ustanowiony przez walne zgromadzenie. W wypadku nieustanowienia pełnomocnika, sąd właściwy do rozpoznania sprawy ustanawia kuratora dla spółdzielni.

Art. 39.

1. Sąd może orzec o nieważności uchwały albo ją uchylić, z powodu naruszenia przepisów ustawy lub postanowień statutu dotyczących zwołania walnego zgromadzenia lub podejmowania przez nie uchwał, gdy naruszenie to miało lub mogło mieć wpływ na treść uchwały, chyba że uchwała jest nieistniejąca.
2. Orzeczenie sądu ustalające nieistnienie albo nieważność uchwały walnego zgromadzenia bądź uchylające taką uchwałę ma moc prawną względem wszystkich członków spółdzielni oraz wszystkich jej organów, a także wszystkich osób, których praw i obowiązków uchwała dotyczy.
3. Zarząd zgłasza sądowi rejestrowemu, w terminie siedmiu dni, prawomocny wyrok sądu ustalający nieistnienie albo nieważność uchwały bądź uchylający uchwałę.
4. W wypadku gdy ważność czynności dokonanej przez spółdzielnię jest zależna od uchwały walnego zgromadzenia, uchylenie takiej uchwały albo ustalenie jej nieważności nie ma skutku wobec osób trzecich działających w dobrej wierze.

Rozdział 3 **Rada nadzorcza**

Art. 40.

Rada nadzorcza sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością spółdzielni.

Art. 41.

1. Rada nadzorcza składa się co najmniej z trzech członków wybranych zgodnie ze statutem przez walne zgromadzenie, zebranie przedstawicieli albo grupy członkowskie.

2. Do rady nadzorczej mogą być wybierani wyłącznie członkowie spółdzielni. Jeżeli członkiem spółdzielni jest osoba prawna, do rady nadzorczej może być wybrana osoba niebędąca członkiem spółdzielni, wskazana przez osobę prawną.
3. W skład rady nadzorczej nie może wchodzić pracownik spółdzielni. Uchwała w sprawie wyboru pracownika do rady nadzorczej jest nieważna. Z chwilą nawiązania przez członka rady nadzorczej stosunku pracy ze spółdzielnią ustaje jego członkostwo w radzie nadzorczej.
4. Przepis ust. 3 nie dotyczy spółdzielni pracy.
5. Statut określa kadencję rady nadzorczej. Jednakże kadencja rady nadzorczej nie może być dłuższa niż 3 lata.
6. Nie można być członkiem rady nadzorczej dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.
7. Organ właściwy według statutu do wyboru członka rady nadzorczej może go odwołać przed upływem kadencji większością 2/3 głosów.
8. Walne zgromadzenie może odwołać członka rady nadzorczej, któremu nie udzieliło absolutorium, niezależnie od tego, który organ jest według statutu właściwy do wyboru członków rady nadzorczej. W takim wypadku nie stosuje się art. 35 ust. 3 zdanie pierwsze;
9. Członkowie rady nadzorczej mają obowiązek odbyć szkolenie z zakresu podstaw funkcjonowania gospodarki spółdzielczej.
10. Program szkolenia, w tym jego formę, czas i treść ustala Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej w drodze uchwały. Szkolenie jest bezpłatne.
11. Członek rady nadzorczej, który nie odbył szkolenia w ciągu 6 miesięcy od dnia wyboru traci mandat.

Art. 42.

1. Do właściwości rady nadzorczej należy:

- 1) uchwalanie planów gospodarczych i programów działalności społecznej i kulturalnej,
- 2) kontrola wykonywania przez spółdzielnię jej zadań statutowych oraz nadzór nad bieżącą działalnością spółdzielni,
- 3) badanie rocznych sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności spółdzielni,
- 4) rozpatrywanie okresowych sprawozdań zarządu oraz dokonywanie ocen celowości, rzetelności i gospodarności działań zarządu,
- 5) rozpatrywanie skarg na działalność zarządu,
- 6) nadzór nad przestrzeganiem przez spółdzielnię praw jej członków,
- 7) przeprowadzanie kontroli nad sposobem załatwiania przez zarząd wniosków organów spółdzielni i jej członków,
- 8) rozpatrywanie zgłoszonych przez członków spółdzielni wniosków dotyczących działalności spółdzielni,
- 9) podejmowanie uchwał w sprawie nabycia i obciążenia nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego gruntu, nabycia przedsiębiorstwa lub jego części wyodrębnionej organizacyjnie lub funkcjonalnie lub innej jednostki organizacyjnej,
- 10) składanie walnemu zgromadzeniu sprawozdań zawierających w szczególności wyniki kontroli, ocenę rocznych sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności spółdzielni oraz wniosków z lustracji,
- 11) sprawowanie kontroli i nadzoru nad działalnością grup członkowskich,
- 12) podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między spółdzielnią a członkiem zarządu lub dokonywanych przez spółdzielnię w interesie członka zarządu oraz reprezentowanie spółdzielni przy tych czynnościach; spółdzielnię reprezentuje dwóch członków rady nadzorczej przez nią upoważnionych.

2. Statut może zastrzec do zakresu działania rady nadzorczej jeszcze inne uprawnienia. Statut może również przekazać do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia podejmowanie uchwał w określonych sprawach wymienionych w ust. 1.

3. W celu wykonania swoich zadań rada nadzorcza oraz jej członkowie mogą żądać od zarządu, członków i pracowników spółdzielni wszelkich sprawozdań i wyjaśnień, przeglądać księgi i dokumenty oraz sprawdzać bezpośrednio stan majątku spółdzielni.

Art. 43.

1. W spółdzielni, która zrzesza mniej niż 10 członków, a także w spółdzielni zrzeszającej mniej niż 100 członków, której statut tak stanowi, nie wybiera się rady nadzorczej, a jej ustawowe uprawnienia i obowiązki przysługują walnemu zgromadzeniu.
2. W wypadku określonym w ust. 1, członkowi spółdzielni przysługuje prawo kontroli, które obejmuje w szczególności uprawnienia do przeglądania w każdym czasie ksiąg i dokumentów spółdzielni, sprawdzania bezpośrednio stanu majątkowego spółdzielni i żądania wyjaśnień od zarządu.

Rozdział 4 Zarząd

Art. 44.

1. Zarząd kieruje działalnością spółdzielni oraz reprezentuje ją na zewnątrz.
2. Podejmowanie uchwał w sprawach niezastrzeżonych w ustawie lub statucie do właściwości innych organów należy do zarządu.

Art. 45.

1. Statut określa skład i liczbę członków zarządu. Statut może przewidywać zarząd jednoosobowy, którym jest prezes.
2. Rada nadzorcza albo walne zgromadzenie, stosownie do postanowień statutu, wybiera i odwołuje członków zarządu, w tym prezesa i jego zastępcę lub zastępców.
3. Statut może przewidywać wybieranie członków zarządu na kadencję nieprzekraczającą 4 lat.
4. Jeżeli statut nie przewiduje kadencji zarządu, członków zarządu wybiera się na czas nieoznaczony.
5. Organ, który zgodnie ze statutem wybiera członków zarządu, może ich w każdej chwili odwołać w trybie określonym w statucie.
6. Walne zgromadzenie może odwołać tych członków zarządu, którym nie udzieliło absolutorium, niezależnie od tego, który organ, zgodnie ze statutem, wybiera członków zarządu, z zastrzeżeniem ust. 5. W takim przypadku nie stosuje się art. 35 ust. 3 zdanie pierwsze.
7. Zarząd jednoosobowy nie może dokonywać czynności w sprawach wynikających ze stosunku członkostwa. Czynności takie są dokonywane przez radę nadzorczą, chyba że statut przewiduje właściwość walnego zgromadzenia.

Art. 46.

1. Członek zarządu wybierany przez walne zgromadzenie może być zawieszony w czynnościach przez radę nadzorczą, gdy jego działalność jest sprzeczna z przepisami prawa lub postanowieniami statutu.
2. Członka zarządu zawieszono powiadamia się niezwłocznie w formie pisemnej o jego zawieszeniu.
3. Rada nadzorcza, zawieszając w czynnościach członka zarządu, podejmuje uchwały niezbędne do prawidłowego prowadzenia działalności spółdzielni oraz niezwłocznie zwołuje walne zgromadzenie.

Art. 47.

1. Rada nadzorcza nawiązuje i rozwiązuje stosunek pracy z członkami zarządu zatrudnianymi w spółdzielni, chyba że podstawą świadczenia pracy przez członków jest spółdzielcza umowa o pracę albo członkostwo.
2. Odwołanie członka zarządu albo zawieszenie go w czynnościach nie narusza jego uprawnień wynikających ze stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, którego przedmiotem jest świadczenie pracy.

Art. 48.

1. Oświadczenia woli za spółdzielnię są składane przez dwóch członków zarządu, przez jednego członka zarządu i pełnomocnika albo prokurenta albo przez dwóch pełnomocników lub prokurentów. W spółdzielni o zarządzie jednoosobowym oświadczenia woli są składane przez prezesa albo przez dwóch pełnomocników lub prokurentów.
2. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, są składane w ten sposób, że osoby upoważnione do ich składania zamieszczają swoje podpisy pod firmą spółdzielni.
3. Pisemne oświadczenia skierowane do spółdzielni, złożone w jej lokalu albo jednemu z członków zarządu, pełnomocnikowi lub prokurentowi, mają skutek prawny względem spółdzielni.
4. Zarząd może udzielić jednemu z członków zarządu lub innej osobie pełnomocnictwa do dokonywania czynności prawnych związanych z kierowaniem bieżącą działalnością spółdzielni lub jej częścią, a także pełnomocnictwa do dokonywania czynności szczególnego rodzaju lub do dokonania poszczególnych czynności prawnych.
5. Statut spółdzielni może uzależnić udzielenie pełnomocnictwa, o którym mowa w ust. 4, od uprzedniej zgody rady nadzorczej.

Rozdział 5**Przepisy wspólne****dla zebrania przedstawicieli, rady nadzorczej, zarządu i likwidatora****Art. 49.**

Statut może ustalać wymagania, jakie powinna spełniać osoba wchodząca w skład rady nadzorczej lub zarządu. Uchwała w sprawie wyboru do rady nadzorczej albo zarządu osoby, która nie spełnia takich wymagań, jest nieważna.

Art. 50.

1. Przedstawicielem na zebranie przedstawicieli członkiem rady nadzorczej, członkiem zarządu albo likwidatorem może być tylko osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych.
2. Członkiem rady nadzorczej, członkiem zarządu albo likwidatorem nie może być osoba, która została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe. Przepis nie dotyczy spółdzielni socjalnych.

Art. 51.

1. Nie można być jednocześnie członkiem rady nadzorczej i zarządu tej samej spółdzielni. Uchwała w sprawie wyboru członka rady nadzorczej do zarządu albo członka zarządu do rady nadzorczej jest nieważna.
2. Rada nadzorcza może wyznaczyć jednego lub kilku ze swoich członków do czasowego pełnienia funkcji członka lub członków zarządu. W takim wypadku członkostwo w radzie nadzorczej ulega zawieszeniu.

3. W skład rady nadzorczej nie może wchodzić osoba będąca kierownikiem bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni, pełnomocnikiem, prokurentem lub pracownikiem spółdzielni oraz osoba bliska członka rady nadzorczej lub zarządu, kierownika bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni, pełnomocnika lub prokurenta tej samej spółdzielni. Uchwała w sprawie wyboru takiej osoby do rady nadzorczej jest nieważna.

4. W skład zarządu nie może wchodzić osoba bliska członka rady nadzorczej lub zarządu, kierownika bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni, pełnomocnika lub prokurenta tej samej spółdzielni. Uchwała w sprawie wyboru takiej osoby do zarządu jest nieważna.

5. Członek rady albo zarządu, kierownik bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni, pełnomocnik lub prokurent nie może być członkiem organu związku spółdzielczego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, ani członkiem organu Krajowej Rady Spółdzielczej. Z chwilą dokonania takiego wyboru ustaje jego członkostwo w radzie albo zarządzie spółdzielni bądź stosunek pełnomocnictwa lub prokury.

Art. 52.

1. Nie może być członkiem rady nadzorczej, zarządu albo likwidatorem, a także kierownikiem bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni, pełnomocnikiem lub prokurentem spółdzielni, osoba zajmująca się interesami konkurencyjnymi wobec spółdzielni, w szczególności będąca przedsiębiorcą prowadzącym działalność konkurencyjną wobec spółdzielni albo wspólnikiem lub członkiem organu takiego przedsiębiorcy.

2. Nie może być członkiem rady nadzorczej, zarządu albo likwidatorem, a także kierownikiem bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni, pełnomocnikiem lub prokurentem spółdzielni przedsiębiorca albo wspólnik lub członek organu przedsiębiorcy, który pozostaje ze spółdzielnią w stosunkach cywilnoprawnych, związanych z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również w wypadku, gdy okoliczności wymienione w tych przepisach dotyczą osoby bliskiej członka rady nadzorczej lub zarządu albo kierownika bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni, pełnomocnika lub prokurenta spółdzielni.

4. Naruszenie zakazu, o którym mowa w ust. 1–3, stanowi podstawę odwołania członka rady nadzorczej, zarządu lub likwidatora albo odwołania pełnomocnictwa lub prokury oraz powoduje inne skutki prawne przewidziane w odrębnych przepisach.

5. W wypadku naruszenia przez członka rady nadzorczej zakazu, o którym mowa w ust. 1 lub 2, rada nadzorcza w terminie 14 dni podejmuje uchwałę o zawieszeniu takiego członka w pełnieniu czynności. Organ, który dokonał wyboru zawieszzonego członka rady nadzorczej, rozstrzyga w terminie określonym w statucie o uchyleniu zawieszenia lub odwołaniu zawieszzonego członka rady nadzorczej.

6. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do spółdzielni, której członkami zgodnie ze statutem mogą być wyłącznie osoby prawne.

Art. 53.

Osobą bliską członka rady nadzorczej lub zarządu albo kierownika bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni, pełnomocnika lub prokurenta spółdzielni jest jego małżonek, zstępny, wstępny, rodzeństwo, dzieci rodzeństwa, osoba przysposabiająca i przysposobiona oraz osoba, która pozostaje z nim faktycznie we wspólnym pożyciu.

Art. 54.

1. Członek zarządu, rady nadzorczej albo likwidator odpowiada wobec spółdzielni za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami statutu spółdzielni, chyba że nie ponosi winy.

2. Jeżeli spółdzielnia nie wytoczy powództwa o naprawienie wyrządzonej jej szkody w terminie roku od dnia ujawnienia czynu wyrządzającego szkodę, członek spółdzielni może wnieść powództwo o naprawienie szkody wyrządzonej spółdzielni.

Rozdział 6

Grupy członkowskie

Art. 55.

1. Grupa członkowska składa się z członków spółdzielni, których prawa i obowiązki majątkowe są związane z wyodrębnioną organizacyjnie jednostką spółdzielni albo z częścią majątku spółdzielni, która nadaje się do takiego wyodrębnienia. Statut określa zasady podziału członków na grupy członkowskie i zasady ich działania.

2. Do uprawnień grup członkowskich należy:

- 1) wybieranie i odwoływanie przedstawicieli na zebranie przedstawicieli,
- 2) wybieranie i odwoływanie członków rady, jeżeli statut tak stanowi,
- 3) zgłaszanie i rozpatrywanie spraw, które mają być przedmiotem obrad najbliższego zebrania przedstawicieli oraz podejmowanie uchwał w tych sprawach,
- 4) rozpatrywanie okresowych sprawozdań rady nadzorczej i zarządu,
- 5) wyrażanie opinii i zgłaszanie do właściwych organów spółdzielni wniosków w sprawach spółdzielni, a zwłaszcza we wspólnych sprawach członków wchodzących w skład grupy.

3. Statut może również określać inne zadania i uprawnienia grup członkowskich.

Art. 56.

1. Zebrania grup członkowskich zwołuje się przed każdym zebraniem przedstawicieli, a także w innych wypadkach określonych w ustawie lub w statucie. Zarząd jest obowiązany zwołać zebrania grup członkowskich w taki sposób, aby mogły się one odbyć co najmniej 14 dni przed upływem określonego w statucie terminu, w którym grupy członkowskie mogą żądać zamieszczenia oznaczonych spraw w porządku obrad zebrania przedstawicieli.

2. Zarząd jest obowiązany zwołać zebranie grupy członkowskiej na żądanie rady nadzorczej lub co najmniej 1/5 członków grupy. W takim wypadku zebranie powinno być zwołane w taki sposób, aby mogło się odbyć najpóźniej w ciągu czterech tygodni od dnia otrzymania przez zarząd żądania rady nadzorczej lub uprawnionej liczby członków. Jeżeli zarząd nie zwoła zebrania grupy, jest ono zwoływane przez radę nadzorczą. Jeżeli również rada nadzorcza nie zwoła zebrania grupy członkowskiej, zwołuje je przewodniczący grupy.

3. Uprawnieni do żądania zwołania zebrania grupy członkowskiej mogą żądać również zamieszczenia oznaczonych spraw w porządku jego obrad, pod warunkiem wystąpienia z tym żądaniem w terminie określonym w statucie.

4. Grupa członkowska może podejmować uchwały niezależnie od liczby obecnych na zebraniu członków uprawnionych do głosowania, chyba że statut stanowi inaczej.

5. Rada nadzorcza może, na żądanie zarządu lub każdego członka grupy członkowskiej, uchylić uchwałę tej grupy z powodu niezgodności z prawem lub postanowieniami statutu.

6. Każdy członek grupy może odwołać się do zebrania przedstawicieli od uchwały rady nadzorczej, o której mowa w ust. 5, przy odpowiednim zastosowaniu art. 27, albo wnieść powództwo do sądu przy odpowiednim zastosowaniu art. 37-39. Zebranie przedstawicieli rozpatruje odwołanie na najbliższym posiedzeniu odbywającym się po podjęciu uchwały przez radę nadzorczą, choćby sprawa jego rozpatrzenia nie była ujęta w porządku obrad tego zebrania.

DZIAŁ V GOSPODARKA SPÓŁDZIELNI

Art. 57.

Spółdzielnia odpowiada za swoje zobowiązania całym swoim majątkiem.

Art. 58.

1. Zasadniczymi funduszami własnymi spółdzielni są:

1) fundusz udziałowy powstający z wpłat udziałów członkowskich, odpisów na udziały członkowskie z podziału nadwyżki bilansowej lub innych źródeł określonych w odrębnych przepisach,

2) fundusz zasobowy powstający z wpłat przez członków spółdzielni wpisowego, części nadwyżki bilansowej lub innych źródeł określonych w odrębnych przepisach.

2. Spółdzielnia może tworzyć także inne fundusze własne przewidziane w jej statucie.

Art. 59.

1. Zysk spółdzielni, po pomniejszeniu o podatek dochodowy i inne obciążenia obowiązkowe wynikające z odrębnych przepisów (nadwyżka bilansowa), podlega podziałowi na podstawie uchwały walnego zgromadzenia.

2. Nadwyżka bilansowa może podlegać podziałowi między członków spółdzielni, na zasadach określonych w statucie, w szczególności stosownie do:

1) transakcji członka ze spółdzielnią,

2) wkładu pracy członka spółdzielni,

3) liczby udziałów wniesionych przez członka spółdzielni.

3. Co najmniej 5% nadwyżki bilansowej przeznaczana się na zwiększenie funduszu zasobowego, jeżeli fundusz ten nie osiąga wysokości wniesionych udziałów obowiązkowych.

4. Jeżeli udziały nie zostały wniesione, kwoty przypadające członkowi spółdzielni z tytułu podziału nadwyżki bilansowej zalicza się na poczet jego udziałów.

5. Jeżeli podział części nadwyżki bilansowej między członków spółdzielni ma nastąpić w formie oprocentowania udziałów, w podziale tym uwzględnia się byłych członków spółdzielni lub ich spadkobierców, którym przysługują roszczenia o zwrot udziałów.

6. Nadwyżka bilansowa może być przeznaczona na fundusze rezerwowe, których utworzenie przewiduje statut.

Art. 60.

Walne zgromadzenie może podjąć uchwałę o podwyższeniu funduszu udziałowego z funduszy rezerwowych spółdzielni. Udziały przypadają członkom spółdzielni proporcjonalnie do wielkości ich udziałów w dotychczasowym funduszu.

Art. 61.

Spółdzielnia prowadzi rachunkowość na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 62.

Roczne sprawozdanie finansowe podlega badaniu w trybie i według zasad określonych w odrębnych przepisach.

Art. 63.

Roczne sprawozdanie finansowe łącznie ze sprawozdaniem z działalności spółdzielni i opinią biegłego rewidenta wraz z raportem, jeżeli podlega ono obowiązkowemu badaniu, wyklada

się w lokalu spółdzielni co najmniej na 30 dni przed terminem walnego zgromadzenia w celu umożliwienia członkom spółdzielni zapoznania się z nim.

Art. 64.

1. Straty bilansowe spółdzielni pokrywa się z funduszu zasobowego, a w części przekraczającej fundusz zasobowy – z funduszu udziałowego i innych funduszy własnych spółdzielni według kolejności ustalonej przez statut. Straty pierwszego roku obrotowego po założeniu spółdzielni mogą być pokryte w roku następnym.
2. W wypadku gdy fundusze własne spółdzielni nie wystarczają na pokrycie strat, walne zgromadzenie może podjąć uchwałę zobowiązującą członków spółdzielni do wcześniejszego wniesienia udziałów, niż to przewiduje statut. Uchwała taka nie stanowi zmiany statutu.

DZIAŁ VI LUSTRACJA

Art. 65.

1. Spółdzielnia jest obowiązana przynajmniej raz na 3 lata, a spółdzielnia w likwidacji corocznie poddać się lustracyjnemu badaniu legalności, gospodarności i rzetelności całości jej działania. Lustracja obejmuje okres od poprzedniej lustracji.
2. W spółdzielniach mieszkaniowych w okresie budowania przez nie budynków i rozliczania kosztów budowy tych budynków lustrację przeprowadza się corocznie w terminie 6 miesięcy roku następnego.
3. Spółdzielnia może wystąpić w każdym czasie o przeprowadzenie lustracji całości lub części jej działalności albo tylko określonych zagadnień. Lustracja jest przeprowadzana na żądanie walnego zgromadzenia, rady nadzorczej, grup członkowskich obejmujących co najmniej 1/5 ogólnej liczby członków spółdzielni lub 1/10 członków spółdzielni, nie mniej jednak niż 3 członków.
4. Obowiązek poddania się lustracji nie dotyczy spółdzielni liczących nie więcej niż 10 członków oraz spółdzielni mieszkaniowych liczących nie więcej niż 30 członków. W spółdzielniach tych lustrację przeprowadza się wyłącznie na żądanie zarządu spółdzielni, rady nadzorczej albo 1/3 członków.
5. Celem lustracji jest:
 - 1) sprawdzenie przestrzegania przez spółdzielnię przepisów prawa i postanowień statutu,
 - 2) zbadanie przestrzegania przez spółdzielnię prowadzenia przez nią działalności w interesie ogółu członków,
 - 3) kontrola gospodarności i rzetelności realizacji przez spółdzielnię jej celów ekonomicznych i społecznych,
 - 4) wskazywanie członkom na nieprawidłowości w działalności organów spółdzielni,
 - 5) udzielanie organizacyjnej i instruktażowej pomocy w usuwaniu stwierdzonych nieprawidłowości oraz w usprawnieniu działalności spółdzielni.
6. Lustrację przeprowadza lustrator wskazany przez radę nadzorczą. Spółdzielnia zawiadamia Krajową Radę Spółdzielczą o wskazaniu lustratora.
7. Lustrator nie może przeprowadzać lustracji spółdzielni której jest członkiem.
8. Jeżeli spółdzielnia nie podda się lustracji, Krajowa Rada Spółdzielcza zarządza przeprowadzenie lustracji na koszt spółdzielni oraz wyznacza lustratora.

Art. 66.

1. Lustrator jest obowiązany zawiadomić Krajową Radę Spółdzielczą oraz radę nadzorczą i zarząd spółdzielni o rozpoczęciu lustracji. Członkowie rady nadzorczej są uprawnieni do uczestniczenia w lustracji.
2. Lustrator jest uprawniony do wstępu na teren nieruchomości, budynków, innych urządzeń lub lokali, w których spółdzielnia prowadzi działalność, w takich dniach i godzinach, w jakich jest ona lub powinna być prowadzona.
3. Lustrator może przeglądać księgi, wszelkie dokumenty i inne nośniki informacji w lustrowanej spółdzielni oraz sprawdzać jej stan majątkowy.
4. Organy spółdzielni i jej pracownicy są obowiązani do udzielania lustratorowi pisemnych lub ustnych informacji i wyjaśnień oraz wszelkiej pomocy przy wykonywaniu przez niego czynności lustracyjnych.

Art. 67.

1. Lustrator sporządza protokół z lustracji, który składa radzie nadzorczej, zarządowi i Krajowej Radzie Spółdzielczej. Protokół sporządzony przez lustratora ma moc dokumentu urzędowego.
2. Zarząd jest obowiązany corocznie przekazywać informację o realizacji wniosków wynikających z protokołu lustracji walnemu zgromadzeniu.
3. Zarząd jest obowiązany, na żądanie członka spółdzielni, udostępnić mu do wglądu protokół lustracji i informację o realizacji wynikających z niego wniosków lub wydać mu odpisy lub kopie tych dokumentów; przepis art. 18 ust. 1 pkt 3 i 4 stosuje się odpowiednio.
4. Rada nadzorcza przedstawia na najbliższym walnym zgromadzeniu wnioski wynikające z protokołu lustracji.

Art. 68.

1. Obowiązki lustratora może pełnić osoba, która ukończyła studia wyższe w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskała tytuł magistra lub zagraniczne studia wyższe uznane w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne i włada językiem polskim w mowie i w piśmie, ma pełną zdolność do czynności prawnych, oraz uzyskała uprawnienia lustracyjne.
2. Członek zarządu, kierownik bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni, pełnomocnik lub prokurent nie może być lustratorem. Z chwilą rozpoczęcia przez niego lustracji ustaje jego członkostwo w zarządzie bądź stosunek pełnomocnictwa lub prokury.
3. Tworzy się Komisję Nadzoru Lustracyjnego przy Krajowej Radzie Spółdzielczej w składzie 21 członków, w tym 6 powoływanych przez Krajową Radę Spółdzielczą oraz po trzech powołanych przez Ministra Sprawiedliwości i ministrów właściwych do spraw gospodarki, transportu, budownictwa i gospodarki morskiej, instytucji finansowych i rolnictwa.
4. Krajowa Rada Spółdzielcza i ministrowie, o których mowa w ust. 3, odwołują powołanych przez siebie członków Komisji Nadzoru Lustracyjnego.
5. Krajowa Rada Spółdzielcza zwołuje pierwsze posiedzenie Komisji Nadzoru Lustracyjnego. Członkowie Komisji Nadzoru Lustracyjnego wybierają spośród siebie jej przewodniczącego większością głosów w głosowaniu tajnym.
6. Komisja Nadzoru Lustracyjnego nadaje uprawnienia lustracyjne osobie, wobec której postępowanie kwalifikacyjne zakończyło się egzaminem z wynikiem pozytywnym. Nadanie uprawnień lustracyjnych stwierdza się przez wydanie świadectwa uprawnień lustracyjnych.
7. Świadectwo uprawnień lustracyjnych zawiera następujące dane:
 - 1) imię i nazwisko;
 - 2) imiona rodziców;
 - 3) datę i miejsce urodzenia;

- 4) adres zamieszkania;
 - 5) wykształcenie;
 - 6) numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
 - 7) numer uprawnień lustracyjnych.
8. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza się na koszt osób ubiegających się o nadanie uprawnień lustracyjnych. Koszty są pokrywane przez wniesienie opłaty egzaminacyjnej.
9. Wysokość opłaty egzaminacyjnej nie może być wyższa niż kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku poprzedzającym przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
10. Członkom Komisji Nadzoru Lustracyjnego przysługuje wynagrodzenie za udział w postępowaniu kwalifikacyjnym.

Art. 69.

1. Krajowa Rada Spółdzielcza prowadzi centralny rejestr lustratorów spółdzielni, zwany dalej „centralnym rejestrem”.
2. Osoby, którym nadano uprawnienia lustracyjne, podlegają wpisowi do centralnego rejestru na podstawie świadectw nadania tych uprawnień.
3. W centralnym rejestrze wpisuje się numer kolejny i datę wpisu oraz dane, o których mowa w art. 68 ust. 7.
4. Wyciągi z centralnego rejestru, z wyjątkiem danych wymienionych w art. 68 ust. 7 pkt 3, 4 i 6, podlegają ogłoszeniu w Monitorze Spółdzielczym oraz są umieszczane na stronie internetowej Krajowej Rady Spółdzielczej.
5. Ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 4, podlegają także uzupełnienia i zmiany w centralnym rejestrze.
6. Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej określi, w drodze uchwały:
 - 1) sposób prowadzenia centralnego rejestru, mając na względzie konieczność zapewnienia dostępu do informacji o osobach, którym przysługują uprawnienia lustracyjne;
 - 2) wzory świadectw uprawnień lustracyjnych mając na względzie uzasadnione koszty wydawania świadectw;
 - 3) tryb postępowania przy wydawaniu świadectw uprawnień lustracyjnych w wypadku ich utraty, mając na względzie uzasadnione koszty wydawania duplikatów świadectw.

Art. 70.

1. Lustrator jest obowiązany wykonywać czynności lustracyjne ze szczególną starannością właściwą dla zawodowego charakteru tych czynności oraz zasadami etyki zawodowej.
2. Lustrator jest obowiązany do stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych.

Art. 71.

1. Jeżeli działalność lustratora jest niezgodna z prawem lub lustrator nie zachowuje w tajemnicy wiadomości o działalności spółdzielni uzyskanych przy lustracji, podlega odpowiedzialności zawodowej. Zachowanie tajemnicy nie obowiązuje wobec członków organów lustrowanej spółdzielni, Komisji Nadzoru Lustracyjnego oraz organów wymiaru sprawiedliwości.
2. Wobec lustratora mogą być orzeczone, z tytułu odpowiedzialności zawodowej, następujące kary dyscyplinarne:
 - 1) upomnienie,
 - 2) nagana,
 - 3) zawieszenie wykonywania czynności zawodowych na okres od sześciu miesięcy do jednego roku,

- 4) pozbawienie wykonywania czynności zawodowych do czasu ponownego złożenia egzaminu z wynikiem pozytywnym,
 - 5) pozbawienie uprawnień zawodowych z możliwością ubiegania się o ponowne ich nadanie po upływie 3 lat od dnia ich pozbawienia.
3. Zastosowanie kary, o której mowa w ust. 2 pkt 4 lub 5, powoduje wykreślenie osoby ukaranej z centralnego rejestru z dniem, w którym orzeczenie o ukaraniu podlega wykonaniu.
 4. Zastosowanie kary, o której mowa w ust. 2 pkt 1-3, podlega ujawnieniu w centralnym rejestrze z dniem, w którym decyzja o ukaraniu podlega wykonaniu. Przepis art. 68 ust. 4 stosuje się odpowiednio.
 5. Wpis w centralnym rejestrze kary, o której mowa w ust. 2 pkt 1-3, podlega z urzędu wykreśleniu z upływem trzech lat od dnia, w którym orzeczenie o ukaraniu podlega wykonaniu.

Art. 72.

1. Komisja Nadzoru Lustracyjnego orzeka o zastosowaniu kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 71 ust. 2.
2. Komisja Nadzoru Lustracyjnego wszczyna postępowanie na wniosek powołanego przez nią rzecznika dyscyplinarnego.
3. Termin pierwszego posiedzenia Komisji Nadzoru Lustracyjnego w postępowaniu z tytułu odpowiedzialności zawodowej nie może być wyznaczony wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia doręczenia osobie, wobec której wszczęto postępowanie, zawiadomienia o jego wszczęciu.
4. Ustalając termin pierwszego posiedzenia, uwzględnia się w szczególności:
 - 1) możliwość dojazdu na posiedzenie osób uczestniczących w posiedzeniu;
 - 2) przewidywany czas trwania posiedzenia.
5. W zawiadomieniu o pierwszym posiedzeniu osobie, wobec której wszczęto postępowanie, wyznacza się termin do złożenia wyjaśnień a także informuje o możliwości ustanowienia pełnomocnika.
6. Osoba, wobec której wszczęto postępowanie, a która ustanowiła pełnomocnika, jest obowiązana w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o posiedzeniu zespołu zawiadomić Komisję Nadzoru Lustracyjnego o ustanowieniu pełnomocnika, wskazując jego imię i nazwisko, adres do doręczeń oraz oświadczenie o wyrażeniu zgody na pełnienie tej funkcji. Oświadczenie nie jest wymagane, jeżeli pełnomocnikiem jest adwokat lub radca prawny.
7. Lustrator może zaskarżyć do wojewódzkiego sądu administracyjnego właściwego dla miejsca jego zamieszkania orzeczenie Komisji Nadzoru Lustracyjnego, o którym mowa w ust. 1, w terminie 6 tygodni od dnia doręczenia lustratorowi orzeczenia wraz z uzasadnieniem z powodu sprzeczności z prawem lub dobrymi obyczajami.

Art. 73.

Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po uzyskaniu opinii Krajowej Rady Spółdzielczej, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres wiedzy wymaganej w postępowaniu kwalifikacyjnym,
 - 2) sposób i tryb przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego
 - 3) wysokość opłaty egzaminacyjnej
- mając na względzie zapewnienie obiektywnego, rzetelnego i sprawnego przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego oraz możliwość pokrycia kosztów postępowania kwalifikacyjnego a także tryb pobierania opłaty egzaminacyjnej oraz przypadki uzasadniające zwrot tej opłaty, uwzględniając etapy i terminy postępowania kwalifikacyjnego.

Art. 74.

Zgromadzenie ogólne Krajowej Rady Spółdzielczej określi w drodze uchwały:

- 1) tryb powoływania zespołów egzaminacyjnych spośród członków Komisji Nadzoru Lustracyjnego oraz liczbę członków wchodzących w ich skład;
- 2) tryb przeprowadzanie lustracji

– mając na względzie zapewnienie prawidłowego przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego, a także przeprowadzania lustracji zgodnie z jej ustawowymi celami.

Art. 75.

Zarząd Krajowej Rady Spółdzielczej określi w drodze uchwały wysokość wynagrodzenia członków Komisji Nadzoru Lustracyjnego, uwzględniając liczbę osób przystępujących do postępowania kwalifikacyjnego czas trwania tego postępowania oraz sposób przeprowadzenia egzaminu.

DZIAŁ VII PRZEKSZTAŁCENIA ORGANIZACYJNE SPÓŁDZIELNI

Rozdział I Łączenie się spółdzielni

Art. 76.

1. Spółdzielnia może w każdym czasie połączyć się z inną spółdzielnią na podstawie uchwał walnych zgromadzeń łączących się spółdzielni, podjętych bezwzględną większością głosów w obecności więcej niż połowy uprawnionych do głosowania.
2. Uchwały o połączeniu spółdzielni powinny zawierać:
 - 1) oznaczenie spółdzielni przejmującej,
 - 2) przyjęcie statutu stanowiącego podstawę działalności spółdzielni po połączeniu; statut nie może uszczuplać nabytych praw majątkowych członków.

Art. 77.

1. Sprawozdania finansowe każdej z łączących się spółdzielni z opiniami biegłych rewidentów wraz z raportami, jeżeli podlegają one obowiązkowemu badaniu, wykląda się w lokalach łączących się spółdzielni co najmniej na 21 dni przed terminami posiedzeń walnych zgromadzeń w celu umożliwienia członkom spółdzielni zapoznania się z nimi.
2. Podstawę rozliczenia połączenia stanowią sprawozdania finansowe łączących się spółdzielni.
3. Jeżeli walne zgromadzenia łączących się spółdzielni nie postanowią inaczej, podział nadwyżki bilansowej nastąpi oddzielnie według sprawozdań finansowych każdej z tych spółdzielni.

Art. 78.

1. Połączenie oraz wynikające z niego zmiany statutu wywierają skutek od chwili ich wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego.
2. Po podjęciu uchwał o połączeniu zamiast zarządu i rady nadzorczej spółdzielni przejmowanej działa zarząd i rada nadzorcza spółdzielni przejmującej.
3. Zarząd spółdzielni przejmującej jest obowiązany w terminie czternastu dni od podjęcia ostatniej uchwały o połączeniu zgłosić połączenie do Krajowego Rejestru Sądowego.

4. Jeżeli uchwały walnych zgromadzeń o połączeniu nie stanowią inaczej, po wpisie połączenia do Krajowego Rejestru Sądowego spółdzielnia dokonuje niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni, wyborów rady nadzorczej i zarządu.

Art. 79.

1. Członkowie spółdzielni, którzy w chwili poprzedzającej wpisanie połączenia do Krajowego Rejestru Sądowego należeli do spółdzielni przejmowanej, stają się członkami spółdzielni przejmującej.

2. W razie wypowiedzenia członkostwa, śmierci członka spółdzielni lub ustania osoby prawnej będącej członkiem spółdzielni, wykluczenia albo wykreślenia członka spółdzielni przed połączeniem, ustanie członkostwa ocenia się według statutu obowiązującego przed połączeniem.

3. Udziały członków spółdzielni przejmowanej istnieją w takiej wysokości, jaka wynika z ustalonej w sprawozdaniu finansowym kwoty przejętego funduszu udziałowego.

Art. 80.

Wskutek połączenia majątek spółdzielni przejętej przechodzi na spółdzielnię przejmującą, a wierzyciele i dłużnicy przejętej spółdzielni stają się wierzycielami i dłużnikami spółdzielni przejmującej.

Rozdział 2 Podział spółdzielni

Art. 81.

1. Spółdzielnia może podzielić się na podstawie uchwały walnego zgromadzenia podjętej bezwzględną większością głosów w obecności więcej niż połowy uprawnionych do głosowania w ten sposób, że z jej wydzielonej części zostaje utworzona nowa spółdzielnia.

2. Uchwała o podziale spółdzielni powinna zawierać:

- 1) oznaczenie dotychczasowej spółdzielni i powstającej w wyniku podziału,
- 2) listę członków lub określenie grup członków przechodzących do powstającej spółdzielni,
- 3) zatwierdzenie sprawozdania finansowego spółdzielni oraz planu podziału praw i obowiązków majątkowych.

Art. 82.

1. Członkowie spółdzielni, których prawa i obowiązki majątkowe są związane z wyodrębnioną organizacyjnie jednostką spółdzielni albo z częścią majątku spółdzielni, która nadaje się do takiego wyodrębnienia, mogą na podstawie uchwały, podjętej bezwzględną większością głosów liczoną w odniesieniu do wszystkich uprawnionych członków, wystąpić do zarządu z żądaniem zwołania walnego zgromadzenia w celu podjęcia uchwały o podziale spółdzielni w ten sposób, że z tej jednostki organizacyjnej albo części majątku zostanie utworzona nowa spółdzielnia. W zakresie reprezentacji tych członków stosuje się odpowiednio przepisy o zakładaniu spółdzielni.

2. Zarząd spółdzielni jest obowiązany niezwłocznie przygotować dokumenty niezbędne do podjęcia przez walne zgromadzenie uchwały o podziale oraz udostępnić je członkom żądającym podziału co najmniej 30 dni przed terminem posiedzenia walnego zgromadzenia.

3. Walne zgromadzenie może podjąć uchwałę odmawiającą podziału tylko ze względu na ważne interesy gospodarcze dotychczasowej spółdzielni lub istotne interesy jej członków.

4. W razie podjęcia przez walne zgromadzenie uchwały odmawiającej podziału spółdzielni albo uchwały o podziale naruszającej istotne interesy członków spółdzielni występujących z żądaniem podziału członkowie, którzy wystąpili z takim żądaniem, mogą w terminie sześciu

tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia wystąpić do sądu o wydanie orzeczenia zastępującego uchwałę o podziale. Koszty sądowe i koszty procesu ponosi spółdzielnia.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio w razie nierozpatrzenia przez walne zgromadzenie zgłoszonego przez członków spółdzielni żądania w terminie trzech miesięcy od dnia jego doręczenia.

6. W razie podjęcia przez walne zgromadzenie uchwały o podziale niezawierającej wszystkich składników treści tej uchwały określonych w art. 81 ust. 2, członkowie spółdzielni zgłaszający żądanie podziału mogą wystąpić do zarządu spółdzielni z żądaniem zwołania walnego zgromadzenia w celu podjęcia uzupełniającej uchwały o podziale. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

7. Przepisy ust. 2–6 stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy z żądaniem podziału występuje organ spółdzielni powołany do reprezentowania członków spółdzielni, których prawa i obowiązki majątkowe są związane z wyodrębnioną organizacyjnie jednostką spółdzielni.

8. Krajowa Rada Spółdzielcza może wystąpić z żądaniem, o którym mowa w ust. 1, jeżeli liczba członków spółdzielni przekracza 300, a działalność spółdzielni wykazuje rażące i uporczywe naruszanie interesów członków spółdzielni, których prawa i obowiązki majątkowe są związane z wyodrębnioną organizacyjnie jednostką spółdzielni albo z częścią majątku spółdzielni, która nadaje się do takiego wyodrębnienia. Przepisy ust. 2–6 stosuje się odpowiednio.

9. Uchwała walnego zgromadzenia o podziale spółdzielni zawierająca wszystkie składniki treści określone w art. 81 ust. 2 lub prawomocne orzeczenie sądu zastępujące taką uchwałę stanowią podstawę do dokonania wpisów w Krajowym Rejestrze Sądowym i w księdze wieczystej, chyba że zostało wniesione powództwo o uchylenie albo o ustalenie nieistnienia lub nieważności uchwały.

10. Sąd nie może uchylić uchwały, o której mowa w ust. 9, ani ustalić jej nieistnienia lub nieważności po uprawomocnieniu się postanowienia dotyczącego wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego spółdzielni powstającej w wyniku podziału spółdzielni dotychczasowej.

Art. 83.

1. Niezwłocznie po podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały o podziale spółdzielni zebranie członków przechodzących do powstającej spółdzielni, a jeżeli uchwałę o podziale spółdzielni podjęło zebranie przedstawicieli – zebranie tych przedstawicieli, którzy przechodzą jako członkowie do powstającej spółdzielni:

- 1) uchwała statut powstającej spółdzielni; statut ten nie może uszczuplać nabytych praw majątkowych członków spółdzielni,
- 2) dokonuje wyboru tych organów spółdzielni, do których wyboru powołane jest, według przyjętego statutu, walne zgromadzenie.

2. Jeżeli liczba członków spółdzielni przechodzących do powstającej spółdzielni jest mniejsza od liczby członków uprawniającej według statutu dotychczasowej spółdzielni do zastąpienia walnego zgromadzenia przez zebranie przedstawicieli, uchwały, o których mowa w ust. 1, podejmuje w ciągu 30 dni od dnia podjęcia uchwały o podziale spółdzielni zebranie członków przechodzących do powstającej spółdzielni.

3. Zebranie członków lub przedstawicieli jest zwoływane przez zarząd dotychczasowej spółdzielni, który powiadamia pisemnie zainteresowane osoby o czasie, miejscu i porządku obrad tego zebrania. Przepis art. 34 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

4. Zebranie członków lub przedstawicieli może podejmować uchwały niezależnie od liczby obecnych na nim osób uprawnionych do głosowania, choćby statut spółdzielni dotychczasowej stanowił inaczej.

5. Podjęcie uchwał, o których mowa w ust. 1 lub 2, wymaga zwykłej większości głosów.

Art. 84.

1. Zarząd spółdzielni powstającej jest obowiązany w terminie czternastu dni od dnia jego wyboru wystąpić z wnioskiem o wpisanie spółdzielni do Krajowego Rejestru Sądowego, a zarząd spółdzielni dotychczasowej – z wnioskiem o wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego jej podziału.

2. Podział spółdzielni wywiera skutek od chwili uprawomocnienia się ostatniego postanowienia sądu rejestrowego o dokonaniu wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Art. 85.

Wskutek podziału spółdzielni na powstającą spółdzielnię przechodzą z chwilą, w której podział stał się skuteczny, wynikające z planu podziału prawa i obowiązki majątkowe. W tym też zakresie wierzyciele i dłużnicy dotychczasowej spółdzielni stają się wierzycielami i dłużnikami powstającej spółdzielni. Jednakże za zobowiązania powstałe przed podziałem spółdzielni spółdzielnia dotychczasowa i nowo powstała odpowiadają solidarnie.

Art. 86.

1. Członkowie, o których mowa w art. 81 ust. 2 pkt 2, stają się członkami spółdzielni powstającej w wyniku podziału.

2. W razie wypowiedzenia członkostwa, śmierci członka lub ustania osoby prawnej będącej członkiem, wykluczenia lub wykreślenia członka przed chwilą, w której podział stał się skuteczny, ustanie członkostwa ocenia się według statutu spółdzielni dotychczasowej przed jej podziałem.

3. Udziały członków spółdzielni powstającej w wyniku podziału uznaje się za wniesione w takiej wysokości, jaka wynika z ustalonej w sprawozdaniu finansowym kwoty przejętego przez tę spółdzielnię funduszu udziałowego.

DZIAŁ VIII LIKWIDACJA SPÓŁDZIELNI

Art. 87.

1. Spółdzielnia przechodzi w stan likwidacji:

1) z upływem okresu, na który, w myśl statutu, spółdzielnię utworzono,

2) wskutek zmniejszenia się liczby członków poniżej wskazanej w statucie lub w ustawie, jeżeli spółdzielnia w terminie roku nie zwiększy liczby członków do wymaganej wielkości,

3) wskutek zgodnych uchwał walnych zgromadzeń zapadłych większością 3/4 głosów na dwóch kolejno po sobie następujących posiedzeniach, w odstępie co najmniej dwóch tygodni.

2. W wypadkach przewidzianych w ust. 1 zarząd lub likwidator zgłosi do Krajowego Rejestru Sądowego otwarcie likwidacji spółdzielni i zawiadomi o tym związek spółdzielczy, w którym spółdzielnia jest zrzeszona. Jeżeli zarząd lub likwidator tego nie uczyni, zgłoszenia dokona związek spółdzielczy.

3. Spółdzielnia postawiona w stan likwidacji na podstawie ust. 1 pkt 3 może przed upływem roku od dnia podjęcia drugiej uchwały walnego zgromadzenia o likwidacji przywrócić swoją działalność na podstawie uchwały walnego zgromadzenia podjętej większością 3/4 głosów.

4. Zarząd lub likwidator niezwłocznie zgłasza do Krajowego Rejestru Sądowego uchwałę o przywróceniu działalności spółdzielni, dołączając odpis protokołu walnego zgromadzenia.

Art. 88.

1. Związek spółdzielczy, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, oraz Krajowa Rada Spółdzielcza mogą postawić spółdzielnię w stan likwidacji, jeżeli:

1) działalność spółdzielni wykazuje rażące i uporczywe naruszenie prawa lub postanowień statutu,

2) spółdzielnia co najmniej od roku nie prowadzi działalności statutowej.

2. Uchwałę związku spółdzielczego lub Krajowej Rady Spółdzielczej, o których mowa w ust. 1, spółdzielnia może zaskarżyć do sądu w terminie sześciu tygodni od dnia doręczenia uchwały albo decyzji wraz z uzasadnieniem.

3. W razie niezaskarżenia uchwały w ustawowym terminie lub uprawomocnienia się orzeczenia oddalającego powództwo albo umarzającego postępowanie w sprawie, związek spółdzielczy, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, oraz Krajowa Rada Spółdzielcza zgłasza do Krajowego Rejestru Sądowego wniosek o otwarcie likwidacji, wyznaczając jednocześnie likwidatora.

Art. 89.

Jeżeli spółdzielnia nie rozpoczęła działalności gospodarczej w ciągu roku od dnia jej zarejestrowania i nie posiada majątku, może być wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego na wniosek związku spółdzielczego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, lub Krajowej Rady Spółdzielczej bez przeprowadzania likwidacji.

Art. 90.

Spółdzielnia znajdująca się w stanie likwidacji może połączyć się z inną spółdzielnią ale nie może być spółdzielnią przejmującą.

Art. 91.

1. Likwidatorami spółdzielni mogą być członkowie ostatniego zarządu lub osoby wybrane przez walne zgromadzenie, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

2. Likwidator może nie być członkiem spółdzielni. Likwidatorem nie może być osoba prawna.

3. Umowę z likwidatorem o wykonanie czynności likwidacyjnych zawiera rada nadzorcza. W wypadku gdy zwołanie rady nadzorczej napotyka poważne trudności albo gdy likwidatora wyznacza związek spółdzielczy, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, lub Krajowa Rada Spółdzielcza, umowę z likwidatorem zawiera ten związek lub Krajowa Rada Spółdzielcza, działając w imieniu spółdzielni.

Art. 92.

1. Do likwidatora stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zarządu i członków zarządu, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

2. Likwidator nie może zawierać nowych umów, chyba że jest to konieczne do przeprowadzenia likwidacji spółdzielni. Dalej idące ograniczenia może ustanowić organ, który wyznaczył likwidatora. Ograniczenia takie powinny być niezwłocznie zgłoszone przez likwidatora do Krajowego Rejestru Sądowego.

3. Jeżeli zwołanie walnego zgromadzenia lub rady nadzorczej napotyka poważne trudności, związek spółdzielczy, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, może upoważnić likwidatora do dokonania czynności określonego rodzaju, które wymagają uchwały walnego zgromadzenia lub rady nadzorczej.

4. Likwidator może być odwołany w każdej chwili przez organ, który go wyznaczył. Ponadto likwidatora może odwołać z ważnych przyczyn związek spółdzielczy, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, lub Krajowa Rada Spółdzielcza.

5. Organ, który odwołuje likwidatora jest obowiązany równocześnie wyznaczyć innego.

Art. 93.

Z dniem wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego otwarcia likwidacji wygasają uprzednio udzielone pełnomocnictwa podlegające wpisowi do tego Rejestru.

Art. 94.

Spółdzielnia w likwidacji zachowuje dotychczasową swoją firmę z dodaniem wyrazów: „w likwidacji”.

Art. 95.

Likwidator powinien niezwłocznie po wyznaczeniu go:

- 1) zgłosić do Krajowego Rejestru Sądowego wnioski o wpisanie otwarcia likwidacji spółdzielni, jeżeli nie zostało to jeszcze dokonane, i zawiadomić o tym związek spółdzielczy, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, oraz Krajową Radę Spółdzielczą,
- 2) powiadomić banki finansujące spółdzielnię o otwarciu likwidacji spółdzielni,
- 3) ogłosić w Monitorze Spółdzielczym zawiadomienie o otwarciu likwidacji spółdzielni i wezwać wierzycieli do zgłoszenia wierzytelności w terminie trzech miesięcy od dnia tego ogłoszenia,
- 4) przystąpić do sporządzenia sprawozdania finansowego na dzień otwarcia likwidacji oraz listy zobowiązań spółdzielni,
- 5) sporządzić plan finansowy likwidacji i plan zaspokojenia zobowiązań.

Art. 96.

W czasie likwidacji nie stosuje się przepisu art. 64 ust. 1 w zakresie kolejności pokrywania strat bilansowych.

Art. 97.

1. O odmowie zaspokojenia zgłoszonych wierzytelności likwidator powinien zawiadomić wierzyciela pisemnie w ciągu czterech tygodni od dnia zgłoszenia wierzytelności.
2. Na okres przewidziany w ust. 1 bieg przedawnienia lub terminu zawitego ulega zawieszeniu.
3. Uznanie przez likwidatora wierzytelności przerywa bieg przedawnienia i terminu zawitego, jeżeli zostało dokonane pisemnie.

Art. 98.

1. Należności przypadające od spółdzielni zaspokajają się w następującej kolejności:

- 1) koszty prowadzenia likwidacji,
- 2) należności ze stosunku pracy i należności, którym przepisy prawa przyznają taką samą ochronę jak należnościom ze stosunku pracy, oraz odszkodowanie z tytułu uszkodzenia ciała, wywołania rozstroju zdrowia lub pozbawienia życia, w tym również odszkodowanie z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,
- 3) podatki i inne należności, do których stosuje się przepisy o zobowiązaniach podatkowych, oraz należności z tytułu kredytów bankowych,
- 4) inne należności.

2. O ile należności nie są jeszcze wymagalne lub są sporne, kwoty potrzebne na ich pokrycie powinny być złożone do depozytu sądowego.

3. Z kwot pozostałych po spłaceniu wszystkich należności i po złożeniu do depozytu sądowego sum całkowicie zabezpieczających należności sporne lub niewymagalne dokonuje się stosunkowej wypłaty udziałów. Wypłaty tej nie można jednak dokonać przed upływem sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia wzywającego wierzycieli.

4. Wierzyciele, którzy zgłosili wierzytelności po upływie tego terminu, mogą ich dochodzić z nierozdzielonego jeszcze majątku spółdzielni.
5. Pozostały majątek zostaje przeznaczony na cele określone w uchwale walnego zgromadzenia podejmowanej po zakończeniu likwidacji.
6. Jeżeli zgodnie z uchwałą, o której mowa w ust. 5, pozostały majątek ma być w całości lub części podzielony między członków spółdzielni, w podziale tym uwzględnia się byłych członków, którym do chwili przejścia albo postawienia spółdzielni w stan likwidacji nie wypłacono wszystkich udziałów.
7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do spółdzielni mieszkaniowych.
8. Jeżeli uchwała walnego zgromadzenia nie zawiera wskazania, likwidator przekazuje pozostały majątek nieodpłatnie na cele spółdzielcze lub społeczne.

Art. 99.

1. Po zakończeniu likwidacji likwidator przedstawia walnemu zgromadzeniu do zatwierdzenia sprawozdanie finansowe na dzień zakończenia likwidacji.
2. Jeżeli zwołanie walnego zgromadzenia napotyka poważne trudności, likwidator przedstawia sprawozdanie finansowe do zatwierdzenia związkowi spółdzielczemu, w którym spółdzielnia jest zrzeszona.
3. Po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego na dzień zakończenia likwidacji, likwidator zgłasza do Krajowego Rejestru Sądowego wnioski o wykreślenie spółdzielni z tego Rejestru oraz przekazuje księgi i dokumenty zlikwidowanej spółdzielni do przechowania. Wykreślenie powinno być ogłoszone przez sąd.

Art. 100.

W razie zaspokojenia wszelkich należności przypadających od spółdzielni i złożenia do depozytu sądowego kwot na zabezpieczenie należności spornych lub niewymagalnych, spółdzielnia może ulec wykreśleniu z Krajowego Rejestru Sądowego przed zakończeniem prowadzonych przez nią lub przeciwko niej sporów sądowych. W takim wypadku w miejsce spółdzielni wchodzi jako strona związek spółdzielczy, w którym spółdzielnia jest zrzeszona. Związek spółdzielczy jest obowiązany do przekazania kwot uzyskanych w wyniku sporu na cele określone stosownie do art. 98 ust. 5, 6 lub 8.

Art. 101.

1. Po wykreśleniu spółdzielni z Krajowego Rejestru Sądowego likwidator odpowiada wobec wierzycieli spółdzielni za wyrządzone im szkody przez niedopełnienie swoich ustawowych obowiązków.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do członków ostatniego zarządu spółdzielni wykreślonej z Krajowego Rejestru Sądowego w trybie określonym w art. 89.

Art. 102.

Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, oraz po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Spółdzielczej, określi, w drodze rozporządzenia, sposób i czas przechowywania ksiąg i dokumentów zlikwidowanych spółdzielni oraz organizacji spółdzielczych, uwzględniając potrzebę odpowiedniego zabezpieczenia tych ksiąg i dokumentów.

DZIAŁ IX ZWIĄZKI SPÓŁDZIELCZE I KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

Rozdział I Związki spółdzielcze

Art. 103.

1. Spółdzielnie mogą zakładać związki spółdzielcze i przystępować do takich związków. Liczba założycieli związku spółdzielczego nie może być mniejsza niż 40.
2. Celem związku spółdzielczego jest zapewnienie zrzeszonym w nim spółdzielniom pomocy w ich działalności statutowej.
3. Do zadań związku spółdzielczego należy:
 - 1) prowadzenie na rzecz zrzeszonych spółdzielni działalności instruktażowej, doradczej, kulturalno-oświatowej, szkoleniowej i wydawniczej,
 - 2) reprezentowanie interesów zrzeszonych spółdzielni wobec organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego,
 - 3) reprezentowanie zrzeszonych spółdzielni za granicą,
 - 4) inicjowanie i rozwijanie współpracy między spółdzielniami oraz współdziałanie z placówkami naukowo-badawczymi,
 - 5) wykonywanie innych zadań przewidzianych w niniejszej ustawie oraz statucie.

Art. 104.

1. Związek spółdzielczy nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego.
2. Związek spółdzielczy działa na podstawie niniejszej ustawy oraz statutu, który powinien w szczególności określać:
 - 1) firmę i siedzibę związku,
 - 2) cel i przedmiot działania związku,
 - 3) zasady i tryb przyjmowania, wykreślenia, wykluczania członków oraz wypowiedzania członkostwa,
 - 4) zasady i tryb wyboru organów związku oraz ich zadania i kompetencje.
3. Organami związku są:
 - 1) zjazd związku,
 - 2) rada nadzorcza,
 - 3) zarząd.
4. Statut związku nie może zastrzegać dla organów związku uprawnień stanowiących i nadzorczych wobec zrzeszonych spółdzielni, z wyjątkiem określonych w niniejszej ustawie.

Art. 105.

1. Związek spółdzielczy przechodzi w stan likwidacji:
 - 1) wskutek zmniejszenia się liczby członków poniżej wskazanej w art. 103 ust. 1,
 - 2) na mocy uchwały zjazdu podjętej zwykłą większością głosów,
 - 3) na podstawie orzeczenia sądu wydanego na wniosek Krajowej Rady Spółdzielczej, w wypadku gdy związek swoją działalnością rażąco narusza prawo lub postanowienia statutu.
2. W wypadku określonym w ust. 1 pkt 1 i 2 zarząd związku spółdzielczego niezwłocznie zawiadamia sąd rejestrowy, Krajową Radę Spółdzielczą i wyznacza likwidatora.
3. Wniosek Krajowej Rady Spółdzielczej, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, powinien zawierać wskazanie likwidatora związku spółdzielczego.

Art. 106.

Delegat na zjazd związku spółdzielczego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, ani członek innego organu związku spółdzielczego, nie może być delegatem spółdzielni na wojewódzkie zebranie wyborcze do Krajowej Rady Spółdzielczej ani członkiem organów tej Rady. Z chwilą dokonania wyboru na delegata na wojewódzkie zebranie wyborcze do Krajowej Rady Spółdzielczej lub do organu tej Rady, ustaje jego członkostwo w organach związku oraz wygasa mandat delegata na zjazd związku.

Art. 107.

Krajowa Rada Spółdzielcza wyznacza lustratora związku spółdzielczego.

Art. 108.

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym dziale stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące spółdzielni, z wyjątkiem art. 24 ust. 1, art. 27, art. 58–60, art. 65 ust. 6 zdanie pierwsze i art. 66 oraz przepisów ustawy dotyczących udziałów i wkładów.

2. Przepisy ustawy o walnym zgromadzeniu spółdzielni stosuje się odpowiednio do zjazdu związku, o radzie nadzorczej spółdzielni – do rady nadzorczej związku, a o zarządzie spółdzielni – do zarządu związku.

3. Przepisy art. 37 i 38 stosuje się odpowiednio również do uchwał rady nadzorczej związku.

Rozdział 2**Krajowa Rada Spółdzielcza****Art. 109.**

1. Krajowa Rada Spółdzielcza jest najwyższą samorządową organizacją ruchu spółdzielczego.

2. W Krajowej Radzie Spółdzielczej zrzeszają się wszystkie spółdzielnie zarejestrowane w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 110.

1. Do zadań Krajowej Rady Spółdzielczej należy:

- 1) reprezentowanie polskiego ruchu spółdzielczego w kraju i za granicą,
- 2) współdziałanie z organami władzy publicznej w sprawach dotyczących ruchu spółdzielczego,
- 3) opiniowanie aktów prawnych dotyczących spółdzielczości i mających dla niej istotne znaczenie,
- 4) podejmowanie inicjatyw związanych z rozwojem ruchu spółdzielczego w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) wspieranie działalności spółdzielczości uczniowskiej,
- 6) inicjowanie i rozwijanie współpracy międzyspółdzielczej i szerzenie idei spółdzielczego współdziałania,
- 7) współdziałanie ze związkami spółdzielczymi w realizacji zadań wynikających z niniejszej ustawy.

2. Krajowa Rada Spółdzielcza wykonuje przewidziane w ustawie funkcje związku spółdzielczego w stosunku do spółdzielni niezrzeszonych w takim związku.

Art. 111.

1. Krajowa Rada Spółdzielcza posiada osobowość prawną.

2. Krajowa Rada Spółdzielcza działa na podstawie statutu, który określa szczegółowe zasady i tryb jej działania.

3. Statut i jego zmiany stają się skuteczne po stwierdzeniu przez Sąd Okręgowy w Warszawie w postępowaniu nieprocesowym ich zgodności z prawem. W razie stwierdzenia niezgodności Sąd wyznaczy Krajowej Radzie Spółdzielczej termin do usunięcia lub zmiany postanowień niezgodnych z prawem.
4. Statut podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.
5. W pracach organów Krajowej Rady Spółdzielczej mogą uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele organów władzy publicznej oraz przedstawiciele związków spółdzielczych.
6. Krajowa Rada Spółdzielcza nie może prowadzić działalności politycznej.

Art. 112.

1. Organami Krajowej Rady Spółdzielczej są:
 - 1) Zgromadzenie Ogólne,
 - 2) Komisja Spółdzielcza,
 - 3) Zarząd.
2. Uchwały organów Krajowej Rady Spółdzielczej są ogłaszane w Monitorze Spółdzielczym.

Art. 113.

1. Zgromadzenie Ogólne jest najwyższym organem Krajowej Rady Spółdzielczej.
2. Do wyłącznej właściwości Zgromadzenia Ogólnego należy:
 - 1) uchwalanie statutu Krajowej Rady Spółdzielczej,
 - 2) określanie wysokości składek członkowskich spółdzielni,
 - 3) uchwalanie trybu organizowania wojewódzkich zebrań wyborczych do Krajowej Rady Spółdzielczej i wybierania przez te zebrania członków Zgromadzenia Ogólnego oraz określanie rodzajów branż spółdzielczych,
 - 4) wybór i odwoływanie przewodniczącego Zgromadzenia i jego zastępców, członków Komisji Spółdzielczej spośród członków Zgromadzenia oraz prezesa i innych członków Zarządu,
 - 5) powoływanie komisji problemowych Zgromadzenia, wybór i odwoływanie ich członków, uchwalanie regulaminów pracy, rozpatrywanie przygotowanych przez komisje projektów uchwał,
 - 6) opiniowanie projektów aktów prawnych z zakresu spółdzielczości,
 - 7) uchwalanie regulaminów Komisji Spółdzielczej i Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej,
 - 8) podejmowanie uchwał w sprawie występowania do sądu z wnioskiem o postawienie w stan likwidacji związku spółdzielczego oraz spółdzielni niezrzeszonej w związku spółdzielczym.

Art. 114.

1. Członkowie Zgromadzenia Ogólnego są wybierani przez wojewódzkie zebrania wyborcze według następujących zasad:
 - 1) liczba członków Zgromadzenia Ogólnego wybieranych z określonego województwa odpowiada liczbie spółdzielni mających siedziby w tym województwie podzielonej przez 100 i zaokrąglonej w dół,
 - 2) członkowie Zgromadzenia Ogólnego wybrani w określonym województwie powinni reprezentować różne branże spółdzielcze,
 - 3) jeżeli liczba członków Zgromadzenia Ogólnego wybieranych w określonym województwie jest mniejsza od liczby branż spółdzielczych, wybrani zostają przedstawiciele tych branż, którzy otrzymali kolejno największą liczbę głosów,
 - 4) członkowie Zgromadzenia Ogólnego wybrani w określonym województwie mogą reprezentować tę sama branżę spółdzielczą tylko wtedy, gdy wśród wybranych członków